

श्री साईलीळा मस्तक

श्री साईलीळा

मासिक पुस्तक

वर्ष ३ रु.] फालान शाके १८४७ [अंक १२ वा

न हेतीद उगत जठंमतितरुम् । बुद्धजीवनमतिशय वपलम् ॥

धूषमवि सृजनवत्तगतिरे का । अवति भवाणेव तरगे चौका ॥
श्री शकराचार्य.

संपादकः—लक्ष्मण गणेश महाजनी
प्रकाशकः—रामचंद्र आमराम तर्जुमा
श्री साईलीळा कल्ची ५ टर्नर रोड चांद्र, बी. वी. रेसे.

जनुक्रमणिका.

४२२

महाराजाचे अनुभव	...	...	...	...	३२३-३३३
स्फुर विषय	...	...	...	...	३२७-३६८
मासिकाच्या वर्गणीदारास विनंति.					

हे मासिक सुरु करण्यांत याच्या चालकांचा हेतू याची छाई न खर्चवेच भागून राहिलेले उत्पन्न श्रीसाईवाचाच्या पखादे फंडास जमा ठांबे असा असल्यामुळे, प्रयेक वर्गणीदाराने मनांत आणल्यास आपापल्या लेवा-मधून निदान एकत्री वर्गणीदार मिळविण्याचें श्रेय घेतल्यास पकंदरीने कितीतरी मदत केल्यासारखे होणार आहे. शिवाय अशा रीतीने मदत करण्याने श्रीसाईसमर्थांची पर्यायाने सेवा केल्यासारखेच होणार आहे.

यापुढे श्रीसाईलीलेचे अंक दर महिन्याचे पौर्णिमेपर्यंत पोष्टांत पडतील व ते ग्राहकांस दर महिन्यास वय १० पर्यंत पोहोचले जातील अशी तजवीज ठेविली आहे. पोष्टांत वृच्छित् अंक गाहाळ होत असतोल व यामुळे जर ग्राहकांनी अंक न मिळाल्याची तकार पुढील महिन्याचे अमळ स्येपर्यंत आमचेकडे केली तरच त्यांना पुन्हा अंक पाठविण्यांत येईल.

या मासिकासंवंवाने पत्रन्यवहार करणे तो खाली सही करणार यांचे नांवाने खाली लिहिलेल्या पत्त्यावर करावा.

गोविंद रघुनाथ दाभोळकर.

श्रीसाईलीला ऑफिस, ५ सेंट मार्टिन्स रोड, वांद्रे वी. वी. सी. आय. रेल्वे.

वर्गणीचे दर

वार्षिक वर्गणी टपाळ खर्चासह मनीआर्डरने अंगाऊ रु. ३१=बही. पी. ने रु. ३।।. चालू अंक -।।. मागील अंक शिळ्डक असल्यास -।।.

शुद्धाशुद्ध

वर्ष ३ पौष १८८७ चा अंक १० वा. यांत पृ. ३०८ वर ५ रु. रा. रा. शिवराम गणेश गुते यांचेकडून मैण्नून जमा आहेत ते वास्तविक त्यांच स्वतःचे नसून श्रीराममारुती संस्थानमार्फत अलेले आहेत म्हणून समजावै.

या अंकांत सुट विषयाच्या शेवटच्या आठ पानांचे नंबर चुकीने १५७ ते १६४ पटले आहेत त्याऐवजी ते ३५७ ते ३६४ आहेत असे समजावै.

श्री भेद्र शिंदीं येथील साईबाबा यांच्या प्रत्यक्ष व अप्रत्यक्ष उहवासाचा अनुभव. *(टोक्टोरोफोटोफिल्म)*

सन १९०७ सालापासून संत दर्शनाची व त्यांची चित्रे व गांगे ऐकण्याची उत्सुकता उत्पन्न झाली. प्रथम दर्शनलाई मला फक्त श्रीसमर्थ नारायण महाराजांचा मुळ मुलुंड जिल्हा. ठांजे येथे झाला, त्यापूर्वी, मी आखने प्राणायामादि प्रकार आचरीत होतो, यापुढे कांही दिवसांनी श्री दासगण यांची कीर्तने ऐकण्याची सुसंधी घांदे मु. श्री. रा. गोविंदराव दाभोळकर यांचे घरी मिळू लागली. तेव्हां पासून प्राचिन संतांचे श्रेष्ठत्व अर्वाचीन देहधारी असलेल्या संतांमध्ये अनुभवास येऊ लागले, त्यानंतर फक्त प्रत्यक्ष संतदर्शनाची उत्सुकता वाढू लागली व अर्वाचीन कांही संतविभूतीची प्रत्यक्ष दर्शने आपोआप होऊ लागली त्यापैकी श्री. साईबाबायांचे एक दर्शन होय. ती हक्कीगत येणेप्रमाणे:—

श्रीसद्गुरु नारायण महाराज याचे शिष्य वृदांपैकी एक माझे मित्र सिमला मुक्कामी गव्हर्मेंट रेल्वे बोर्डमध्ये नोकरीस असणारे लाला मदनगोपाल यांनी मु. केडगांव येथे आपले बरोबर येण्याविषयी वसई मुक्कामी मला पत्र पाठविले. त्यावेळी मी वसई कॉर्टमध्ये नोकरीस होतो. त्याप्रमाणे मी सात दिवसांची रजा घेऊन मिमदनगोपाल यांच्या ट्राविक व्यवस्थे प्रमाणे कल्याण मुक्कामी त्यांना भेटून तेथून बरोबर जाण्याकरितां वसईहून निघालो. प्रथम मी विळेपाळे येथे मदनगोपालचे वंधूकडे उत्तरलो. त्याच दिवशी सायंकाळी मदन गोपालचा सिमल्याहून टेलिग्राफ त्याचे वंधूस आलाव केडगांवला जाण्याचा आजचा वेत कांही कारणाने रद्द केला आहे असे मि. “शंकर राव यांसही कळवावें असे लिहिले होते. मी तर घेऊन पोहोचलो व घेतलेली रजा कमी करून परत जाण्यापेक्षां येथेच ७ दिवस काढावे असे ठरविले. इतक्यांत माझे मित्र लाला लखमीचंद हे त्याच दिवशी सायंकाळी मला भेटले. तेही पाठले येथेच रहात असंत. त्यानी आपला स्वतःच शिंदीला जाण्याचा इरादा दर्शविला व मला शिंदीला आपले बरोबर येण्या

विषयी सांगितले, आंतील मुख्य उद्देश हा की यांना एकमेकांने निचार एकमेकास समजानून देणारा असा योऱ्या ओळखीचा एक पित्र यांना वरोवर असल्यास पाहिजे होता. मीही निचार केला की येते व दिवस बसून राहण्यापेक्षां मि. लखमीचंद वरोवर जावे व त्याप्रमाणे जाण्याचे ठरविले. आम्ही दोघेही नवशिकेच होतो. तेथें वागावयाचें कर्म, घेजन पासून साईवावांचे ठिकाण किती दूर आहे, टांगामाडे वर्गे संबंधी माहिती व वावा संबंधी नवीन इसमाला भीतिप्रद वाटणारी इतर ढोकांनी पसरलेली माहिती वर्गे संबंधी मी विचार करीत होतो. काही सर्व साधारण माहिती भाऊसाहेबांकडून मिळाली. त्यांनी एक करंड व मि. रवुनाथगवाच यांनी एक हार वावांना घालावयास दिला होता. व मि० कन्हैया लाल यांनी वावांना पेरू फार आवडतात म्हणून ८४ चार आणे मजजवळ पेरू ध्यावयास दिले होते. आम्ही दादर स्टेशनवर (वी.वी.) उत्तर्खन (जी. आय. पी.) दादर स्टेशनवर मनमाडचे गाडीत वसलो. दादर स्टेशनवर कै. मि. “नानासाहेब चांदोरकर हे अचानक त्याच गाडीला कल्याणला जाण्या करितां म्हणून आले होते ते भेटले व त्यांनी आमच्यांतला एक बोजा आपण घेऊन आमचे ओझें कल्याण पर्यंत कां होईना कमी करून पुन्हां कल्याणला आमचे कडे आणून दिला व आपला नमस्कार वावांना प्रविष्ट करण्यास सांगितले. येथून आम्ही दोघे जवळ जवळ सारी रात्र नाशीक पर्यंत मजन करीत होतो. मध्यंतरी कसारा स्टेशनवर एक मुसलमान आमचे हृव्यात आला व आम्ही त्याला शिर्डीची हकीगत विचारली. त्यांनेही त्यंभूत हकीगत आम्हास सांगितली व स्वतः मी शिर्डीला जात असतो असें तो म्हणाला. पुढे मनमाडला उत्तर्खन कोपर गावचे गाडीत आम्ही वैसलों व सकाळी ६ वाजतां स्टेशनवर उत्तरलो. त्यावेळी टांगा स्टेशनवर नव्हता. इतक्यात भाऊसाहेब यांच्या इसमांचा टांगा आला व आम्ही भाऊसाहेबांकडूनच आलों असल्यावदल त्याला सांगितले. टांगेवाल्याने आमचे सामान टांगीत घातलें व कोपरगावात आम्ही दोन तास विश्रौती घेतली तेथें श्रीगोदावरीचे स्नान केले, चहा घेतला. आम्हांला न्हावी पाहिजे होता तोही

तेथेच आम्ही उत्तराक्षणीच मिळाला. पुढे. ईचे मुगारस शिर्डीचा जाण्याकरतां टांग्यांतून निघालो. प्रथम १०१५५ मिनटे थोडे चालेनात, न व्हालण्या इतके दुर्बळ ते नव्हते. कारण पासले येथील एक दोन इसमांनी पेळु करितां पैसे दिले होते व ते पेळु या नदीच्या कांट्यांने देणे होते हे यावेळी आम्ही विसरलो होतो. आमचा मूळचाच समज कीं ते खुद ठिकाणी मिळत असतील या वोरणाने पेळु विकत घेण्याचे वावरीत आम्ही निकाळजी राहिलो. या दरम्यान एक पेरुवालीवाई लांबूनच श्रोतृत आणी व म्हणाली दादा तुम्हाला पेळु घ्यावयाचे आहेत ना थांवा हे ध्या. व माझेही थोडे वावांना ध्या. हे कोडे काय आहे तें आम्हांला समजेना. आम्ही पेळु घेतले व करंडांत वाळतांक्षणीच घोड्यांचीही मस्ती थांवली व जे पंवरामिनीटेपर्यंत चावूक खाऊन सुदां चालत नव्हते ते पेळु आमचे पदरी पडतां क्षणीचभर धांव निघाले व शिर्डीला पोहोचेपर्यंत पुन्हा लांनी मागांत केव्हांही स्ती केली नाही.

आम्ही साठे साहेवांच्या वाढघांत उत्तराले त्यांची १००१५० मंडळी तेथें आली होती. मि. नूलकर व वांदे येथील मि. निळकंठराव सहस्रवृद्धे हेही तेथें होते. चहापान आटोपतांच पुढे दर्शनास कसें काय जावें कर्गीं संवंधी मि. नूलकर यांना विचारले. व मशीदीस गेलो. त्यावेळी वावा मशीदीत आजूबाजूचे लोकांस शिव्यागाळी करीत होते. फक्त एक देशस्य ब्राह्मण त्यांचे पाठीमागें त्यांची पाठ चेपीत होता. वाकी मंडळीची पछापळ होऊन ती मशीदीचे बाहेर बसली होती. इतक्यांत आम्ही दोधे पेळु इतर हार वर्गे रे घेऊन तेथें धवकलो. तेथील प्रकार पाहून सर्वांनी आम्हांस सांगितले कीं तुम्ही वर जाऊ नका वावा फार रागावले आहेत. तें ऐकून मि. लखमीचंद थोडा कचरला. परंतु मी मुळीच लक्ष न देतो एक दम पायरीपर्यंत तडक गेलो. त्यावेळी त्यांचे संवंधी (first impression) माझे प्रथम मत हे अक्कलकोटचे महाराजच आहेत असें जाहले. व त्यांचा जेहारा मला तसाच वाढला.

तरी तशाच त्यांच्या कुद्र वृत्तीमध्ये ते असतां मी पायरी जवळ दोन मिनिट
उभा होतो. त्यांचे तामसी शब्द गाझे कानावर पडतच होते. परंतु माझी
ही वृत्ती कांही अंशी संशीच झाल्याकारणाने त्यांच्या इतर गिरण्यामार्फी
काय होत्या त्या मला सांगतां येणार नाहीत परंतु “जाव इदरसे” हे
शब्द मी ऐकले व त्यांचे पाठीमार्गे त्यावेळी असलेला एक काळया वर्णाच्या
देशस्थ ब्राह्मणाने याच वेळी सांगितले की थोडया वेळाने या व हाताने
खुणावले. मीही “पुन्हां बावांनी आपण होऊन हांक मारल्यादिवाय जाणार
नाही” असा निश्चय करून पाठी फिरले व मशिदीच्या भितीआड वसले.
व मि. लखमीचंदकडे ही हीच करारी वाणी काढली. इतक्यांत “सदूळ
माय प्रेमळच असते” हा अनुभव १२ मिनिटांतच आला व प्रथम
बावांनी आम्हा दोघांनाच बोलावण्याकरितां त्यांचे जबळील इतमास पाठ-
विले व तो खाली उत्तरून आम्हांला बोलावण्यास आला व त्यासरते मी व
लखमीचंद एकदम बाबांचे पायापाशीच जाऊन वसले. त्यावरोक्त आजू-
बाजूने शेंकडो ढोक जमा झाले. नंतर हार घालणे, आरत्या करणे वगैरे
प्रकार झाले. पेरु वगैरे बाहेर लोकांना वांटण्याकरितां बाबांनी फेंकले व
एक पेरु फोडून अर्धा मला व अर्धा लखमीचंद यांस दिला. उदी लावली व
शेवटी ‘खाना खाव और वाडेमे आराम करो’ असा हुक्म केला. आनंदी
त्यादिवसापासून दोन तीन दिवस त्या वाडयामध्येच काढले. फक्त सकाढी
मशिदीमध्ये दर्शनाला जात असू. व ७०८ चे सुमारास बहिविंधीला
बाबा जात असतां त्यांचे रोज दर्शन होतच असे पुढे २-३ दिवसांत मुंबईची
मंडळी जाऊ लागली व शेवटी ३रे ४ थे दिवशी फक्त कै० वा० रा.राजूलकर
रा. रा. सहस्रबुद्धे व आम्ही दोघे एवढेच वाड्यांत राहिलो मि.सहस्रबुद्धे यांनी
त्यावेळी जरी पूर्ण नाही. तरी पूर्वीच्या आचार विचारांत इकडे येण्याने
बराच फेरफार होण्याइतका परिणाम आपणावर झाला असें कबूल केले,
आम्ही दोनतीन दिवस ‘पुखा’ झोडीतच तेथें वसले होतो, परंतु माझे
विचारतरंग फार निराळेच चालत. मी म्हणे “हे जर सत्पुरुष आहेत तर
लोकांना शिव्या देणे, क्रोध करणे वगैरे मंहातामसी प्रकार यांचे

चालू आहेत, तर अज्ञा वृत्तीने लोकांचे काय कल्याण होणार आहे? व जगाचे कल्योणाला याचा काय उपयोग होणार! पी तर येथें विनाकारण आलों यांचेपासून जर कांहीं सदुपदेश वर्गे रे होत नाहीं तर येथें रहावयाचें कशाला? हे तर “खाना खाव और आराम करो” याशिवाय कांहींच सांगत नाहींत.

वरील विचार २१३ दिवस सारखे चालत असत. इतक्यांत मुळ्डीची सर्व मंडळी निघून गेली. ३ रे ४ थे दिवशी सकाळी ७।८ वाजतां विहीरीवर स्नान करून चहा घेऊन मि. नूळकरांवरोवर गप्पा मारीत वसलें इतक्यांत नूळकर वाढघाच्या माडीवर निघून गेले. पुढे २१३ मिनिटांत उदाचा घमघमाट येऊ लागला व तो कोठून येतो तो मी पाहू लागलो. वाढघांत ऊद कोणीही पेटविला नव्हता. इतक्यांत लक्ष्मीचंद व मी मशीदीत बावांकडे जाण्याचें ठरविले व उठलोही व दरवाज्याच्या वाहेर पडले तरी उदाचा वास मशीदी पासून सारखा येतच होता व तो आम्ही तेथें पोहोचतांच थांवला. प्रत्यक्ष मशिदीत सुद्धां कोणीही ऊद पेटविला नव्हता. तेव्हां आमची खात्री झाली की हा एक बावांचा जासूदच आहे. व आनंदी तेथें यावद्दल हें त्यांचे प्रसाद खुणेचे बोलावणेच आहे. तेथें वसऱ्यावर आम्हां दोघांना दोन पाय चेपावयास बाबांनी सांगितले मी उजवीकडे वसले व तो ढावीकडे वसला होता. तेवढ्यांत चिलमी आणावयास एका इसमास बाबांनी सांगितली. त्यांनी ती प्रथम ओढून माझ्या हातांत दिली, पुन्हां ओढून लखमीचंद याला दिली. त्यांने याप्रमाणे तीन वेळ ओढली मी नुसती हातांतच धरली माझा समज हा की त्यांनी ती कांहीं मला ओढावयास दिली नसून थोड्या विश्रांती खातर मजजबळ दिली आहे. व ती ओढावी अशी त्यांची इच्छा असल्यास ते मला सांगतील तेव्हां ओढीन. तेथपर्यंत मी कांहीं साईवावा नाही किंवा त्यांचे बरोबरीचा नाही की मी ओढलेली त्यांनी ओढावी हें करणे अपमानास्पद आहे असा माझा ग्रह झाला. लखमीचंद तर ओढीतच होता. वरील विचार येतांच बाबांनी आपण ओढून

‘हेतु’ महान् मला दिली, यावरोवर मी गिळा युक्ता दिला व पुन्हा दोन घेऊ देऊन चिलीम बदलली. चिलीम ओढण्याचे वेळांत स्वनःगीच आजांचे बोलणे चाललेले होते त्यांतील मजकुर कांही लक्षीचंद मंवंथी होता व कांही मजनिषयी होता. त्यांनी माझे आजोवाचे वेळेपासून त्या तरवे पर्यंतचा साम्र इतिहासाचा पाढा माईला. त्यांतून पुष्कर गोष्टी मला माहीत नव्हत्या त्या भी घरी आल्यावर खण्या ठाल्या, व कांही मला माहीत होत्या त्या बदल मला आर्थर्व वाटले. आमचे आजोवाचे गुरु १२ वर्षे आमचे घरी होते त्याबदल त्यांनी उछेखही केला तो असाः—

मेरा वाप और मा था. हम १२ वरस उसके पास रहे. उसने मेरा पालन बहोत अच्छा तर्फेसे किया. मेरा मावापक्क बहुत आदर्शीने आपशृंखला सोयरेने सता दिया. उसका कुछ कमती हुवा क्या? ओ मेरे पास है, हमारावी कुच कमती हुवाक्या? जिसने उसकू सता दिया उसका अछा देखते हैं. देखो, अच्छा तर्फेसे चलो अछा अच्छा करता है, वुरा तर्फेसे चलेंगे तो वुरा होता है. हम गाणगापूरमेवी हैं, पंढरपुर मेवी हैं सब ठिकाणमें हैं, सब जगमे हम हैं और हमारे पास सबजग हैं. जिसकु तुम पकडा है उसकू छोड़ना नहीं. दो चार दिनसे अछा पावेगे.

याप्रमाणे पुष्करच भाषण होऊन उदी घेऊन त्यांनी माझ्या सर्व तोंडावर फांसली व त्वाना खावो और आराम करो अंसें सांगून खोबन्याचा प्रसाद देऊन आम्हांला जेवण्यास पाठविले. त्याच दिवशी आम्हांला मुंबईत यावयास निघणे होते व त्यांनी परवानगी दिलीही. आम्ही लगेच वाड्यांत आलो जेवण उरकले व वांवावांध केली, आम्हांला ३॥ वाजतां निवणे जखर होते. पैसे सर्व खलास झाले होते. कै. वा. नूल-करांकडून मी पांच रुपये उसने घेतले त्यांतूनही दुसरा किरकोळ खर्च वजा जातां १॥. रुपया शिळ्क राहिला. सदर्दू शिळ्केमध्ये वसईस येणे शक्य नव्हते. पुन्हां आणखी रक्कम मागण्याचीही आम्हांस लाज वाटली.

मला दुसरे दिवशी ११ वाचांना डग्गीवर हजर राहणे जन्म दोने. तीन वाजले. शिवाय टांगा नाही, पैसा नाही. जा म्हणून हुक्कम आलेला. तेव्हां २॥ चे सुमारास Parting salutation पुढीं पेटल जावे म्हणून दोन नारळ वेऊन दर्शनास गेले. यावेळी यावांचे भोजन मंपले होने, बाबांनी उदी व नारळ प्रसाद ठिचा व तुमकू कल झांकीसमें जानेका हे अभीके अभी निकलो तो गाढी नेह जायेंगी असे उदार काढले. इतक्यांनि एक इंदूरहून इसम एकटाच वाचांना भेटावयात आला त्याचा स्वतंत्र टांग होता व येतां जातां २ रुपवे दरले होते. त्यांदा बाबांनी आमचे वरोवर जाण्यास हुक्कम केला. आमचे टांग्याचे काम झाले. आम्ही स्टेशनवर पोहोचतांच सायंकाळची गाढी चुकली. यामुळे रात्री मेलला आम्हांला यावे टागले. आम्ही कोपरगांवाहून ८१॥ चे नाडीने मेलचीच तिकिटे काढून मनमाडला आले. तो असे समजले की मेच भुसावळा कांहीं दिरेंजमेंट झाल्यामुळे तीन तास लेट झाली आहे. झाले दुसरे दिवताचा ११ वाजण्याचा ऑफीसचा वेळ गाढीमध्येच गेला. मेल सकाळी ६.३० ला यावयाची ती १२ वाजतां दादरला अ.डी. लखमीचंद. ३।४ वाजतांच ऑफीसला गेला व मी त्या इंदूरच्या मित्रावरोवर सायनल वेऊन स्नान वर्गेरे कहून भोजन उत्कून स्वस्थ पांच वाजतां वांद्रे मुकामी आले व दुसरे दिवशी ऑफीसला गेले. सर्दी मित्र हा माझा एलिफ्स्टन हायस्कुलमधील सहाय्यायी होता. व शिंडी-पासून मुंबईस येण्यापर्यंतचा आनंदा सर्व खर्च त्यानेच केला. त्याचे घरदार सायन मुकामी आहे व तो पूळा प्रसिद्ध दळवी फामिलीतील असून वावे कस्टममध्ये नोकरीस असतो. त्यांचे घरी गेल्यावर त्यांचे वृद्ध आजा आजी यांना मी हकीगत सांगितली. व केडगांवचे नारायण महाराजांचेकडे गेळे होते असे मला त्याचवेळी त्यांचे कडून समजले. एकंदरीत १॥ रुपयाचे शिळकेत मोठ्या ऐपभारामामध्ये झाम्ही मुंबईस आले. इकडे वसईकोर्टमध्ये एक नाश्वर होते. त्यांचे व आमचे फारच जुक्त असे. कारण त्यांची दिशा व माझी दिशा ही काटीच्या दोन टोकाप्रमाणे होती. सर्दी नाश्वरनी Over time अब परवानगी एक दिवस गैरहजर म्हणून कायद्याची पाने चाळून त्यावे

लचे सवजज्ज मिकुपर यांचे कान भरले. सर्व ही इसमध्ये दिवसाचे रजेवर गेला असून आज हजर होणे असतां गैरहजर राहिला आहे. तो बेपखा आकडे वगैरे वगैरे वन्याच मोठी सांगून त्याने सवजज्जाचे कान फुळले, मी आदले दिवशी वसईस सायंकाळी पोंचल्यावर ही हकीगत मला समजाई व गांवांतही Overtime म्हणून जास्त दिवस गैरहजर राहिल्यावढल मागची नोकरी मोफत जाऊन नवी विटी नवा दांडू म्हणून नवीन आरंभ करावा लागेल अशा वन्याच गण्या पसरल्या. मी तर बेफिकीरच होतो; परंतु सवजज्ज यांना माझा स्वभाव माहीत असल्यामुळे त्यांनी त्याकडे मुळ्यांच लक्ष दिले नाही. दुसरे दिवशी ११ वाजतां मी ऑफिसमध्ये जातांच आमची सावत्र सासू हजरच होतो ती माझेवरोवरच चेंवरमध्ये आली. सवजज्जांनी काल कां आलां नाही म्हणून विचारले मी एकंदर सर्व हकीगत सांगितली. त्यांनी ताबडतोव १ दिवसाची एक्स्टेंशन ग्रांट केली. धाकटी सासुवाई शरमली व तिची थोडी गांवांतील लोकांनी फजितीही केली.

एकंदरीत “राजा चाले तेथें वैभव सांगाती” या तुकारामध्या उक्तीप्रमाणे प्रत्येक संताकडे चमत्कार असतातच परंतु चमत्काराच्या दृष्टीनेंच संतांची ओळख व पारख करणारांना त्यांचेपासून खरा आत्मिक उन्नतीचा लाभ फारसा मिळत नाही, असा माझा अनुभव आहे. चमत्कार हे केव्हां केव्हां कांहीं जनांना सन्मार्गाला लावण्यास कारणीभूत होतात हीही गोष्ट सत्य आहे परंतु अशांनी आपले धोरण कोणतें ठेवावें हेही त्यांनी संतसहवां सावरून ज्ञाणलें पाहिजे.

॥ श्री साईंनाथवाचा प्रसव ॥

ह. भ. प. रा. रा. रा. गोविंदराव रघुनाथराव दामोळकर यांचे—
मी आपला स्वतःचा अनुभव पाठवित आहे तो आणि मत्तीनुसार श्री
साईंलीले मध्ये छापून प्रसिद्ध कराल अशी नव विनंती आहे कढावें.

आपला दास व बाबांचा दासानुदास शंकर गणपत शिंदे

माझ माउस भाऊ रा. रा. धोडीवा फरताळे यांच्या वरी श्री साईं-
नाथ बाबांची पूजा होती. तेव्हां आमच्या माउस भावाने आज आमच्याकडे
श्रीसाईंवांवाची पूजा आहे तेव्हां तुम्ही आज भजनास या असे सांगितले,
तेव्हां मी १० वाजतां भजनास गेलो व गुरुवारी गुरुमूर्ती ग. रा.
काशिनाथ मामा डुवे यांच्या वरोवर वरीच मंडळी भजनास आली होती
व दुसऱ्या दिवशी मी रा. रा. काशिनाथ मामांकडून श्रीसाईंनाथ बाबांचा
फोटो घेऊन पूजा करू लागलो. ८-९ माहिने पूजा केली. व पुढे
पुजा करण्याचे सुटले व पुढे २ वर्षांनी मुंबई स शिवरात्रीच्या दिवशी घोटा
घेण्यांत आल्यामुळे मला फार त्रास होऊन माझ्या मनावर वाईट पुरि-
णाम झाला. एक प्रकारे ढोके विचाराने भडकू लागले. पुढे ६ महिने पुर्यंत
तो विचार म्हणजे एक प्रकारची भीति वाढू लागली व आम्ही पुर्खळ
डॉक्टर यांचे उपाय केले परंतु काही गुण आला नाही. पुढे विचाराचा फार
त्रास होऊन माझे ढोके फार भडकू लागले. आमच्या आईने म्हणावे की
याला वेड लागले. कोणी भूत याला भूत लागले. हजारो कल्पना निघू
लागल्या. पुढे माझी आई इतकी त्रासून गेली की आतां काय करावे, जेव-
णास वसलों की तो विचार मनांत येई व जीव घावरा होई. मला विचित्र
भावना होऊ लागल्या. माझे मित्र. रा. रा. परब यांनी मला असे सांगितले
की तुला असा त्रास होत असतो तर या देवावर तुझी भक्ती असेल त्या
देवाची पूजा कर म्हणजे हे सर्व तुझे जाईल व रात्री मी श्रीसाईंबाबाची
आठवण करू लागलो. २-३ दिवसांनी बाबांची पूजा केली व पुढे बाबांची
दृष्टी दिला. बाबा भिक्षेस निघालेले आहेत व मी त्याच्याकडे सारखा

पाहात आहे, बाबा मला म्हणतात बेटा, कुच मत डोरे मी है, अमे
शब्द बाबा घोलले व सकाळी आईस रात्रीचे स्वप्न सांगितले तेथ्या
आई महणाली की पूर्णी बाबांची पूजा करीत होतास व मर्ये सोडून
दिलीस त्याचा हा प्रताप आहे; तरी अजून तू आपली पूजा करून आग
म्हणजे बाबा सर्व तुझे ढोके ठिकाणावर आणतील. मी पूजा करून जागलो
व गुरुवारी गुरुमूर्ती रा. रा. काशिनाथ मामा डुवे यांच्याकडे गेलों व
मामास म्हणालों की मी आज तुमच्याकडे भजनास येणार आहें. तेथ्यां
मामांनी विचारले की तू तर सर्वच सोडून दिले आहेत आणि मग
तू आज कसा भजनास येणार? तेथ्यां मी आपला श्री साईबाबांवदल अनु-
भव सांगितला. मला एक प्रकारे विचारानें त्रास होत असतो व २
दिवंस झाले. मी बाबांची पूजा केली आहे व मी आडमार्गी गेलों होतों.
तेथ्यां बाबांनी मला त्रासांतून वांचविले आहे व बाबांच्या उदीपासून पुढे
मला चांगले बरे वाटू लागले व पुढे तो विचार मनांत आला की मी
श्रीसाईबाबांस मोठ्याने हांका मारीत असें. तोंच ताबडतोव विचार निधून
जाऊन मला बरे वाटे. मी. रा. रा. काशिनाथ मामा डुवे यांच्याकडून
श्रीसाईबाबांची उदी आणली व पूजा करून लावीत असें. पुढे २ महिन्यांनी
मासा विचार कमी होत गेल्यामुळे मला बरे वाटू लागले व पुढे मी श्रीसा-
ईबाबांचे समाधीचे दर्शन घेतले व दोबाचे अनुभव पावलोंपावली येत
आहेत. मी. श्रीसाईबाबांस पाहिले नाही तरी जगामध्ये श्रीसाईबाबांचे अन-
भव पावलो पावली येत आहेत. कारण बांबाच्या आरतीत म्हटले आहे की
(नास्तिकानाही तू लाविसी निज भजनी दाविसी नाना लीजा असऱ्यरु-
पानी) हे वरोबर पटत आहे.

गेह्या पुण्यतिथीला व गुहपौर्णिमेच्या उत्सवांत प्रनिद मन्त्रकार
रा. रा. विठ्ठलराव बाळकृष्ण कश्याणपूरकर यांनी रा. रा. दाजी विठ्ठल जांबारे
यांच्या येथे केलेले प्रवचन व पुराण.

॥ भंगलाचरणम् ॥

ब्रह्मानंदं परमसुखदं केवङ्गं ज्ञानपूर्तिम् ।
द्वंद्वातीतं गगनसदृशं तत्वमस्यादि लक्ष्यम् ।
एकं नित्यं विमलमचलं सर्वधी साक्षिभूतम् ।
भावातीतं त्रिगुणरहितं सद्गुरुं तं नमामि ॥ १ ॥
प्रथम नमन माझे, सद्गुरु साईनाथा ।
हस्तने दुरित माझे, मागतो हेचि आतां ।
अशिव कलि मला तो, गांजितो नित्य नाथा ।
तुजविण नच त्राता, दीन या कृष्णनाथा ॥ २ ॥
गळा रुंडमाळा, करीं वाम झोळी ।
मला वाटते कीं, असे चंद्रमौळी ।
नका अंत पाहूं, तुम्ही साईनाथा ।
दावी मुपुक्षु पथ हा, मज कृष्णनाथा ॥ ३ ॥
हे चालिले वय वृथा, भुललो प्रपंची ।
तीं ही करोनि स्थिरता न घडे मनाची ।
दुःखार्णवांत वुढतों, मज तारि आर्ता ।
नमस्कार माझा, सद्गुरु साईनाथा ॥ ४ ॥

॥ ध्यानपर ॥

॥ श्लोक ॥

श्रीसाई यत्प्रसादें, रमणिय अशि ही मूर्ति सन्मूख डेळी ।
वाटे पश्चीम देशीं, स्वमठ कर्खनियां, देवता स्थापियेळी ॥

भक्तिंदया पूर्वाया, सकलहि मनिषा, वाट पाहे कुपेनं ।
तो साई हनुमान ग्रम भर्हनी, पाहूं चका दृष्टीनं ॥ ? ॥

॥ अभंग ॥

चला शिरडी जाऊं । ढोळे भर्हनी वावा पाहूं ॥ ? ॥
घेतो समाधीचे दर्शन । सहज हरूनी जाय शीण ॥ २ ॥
जमा होती समाधीपाशी । हिंदु यवन पारशी ॥ ३ ॥
तेथे कैचा भेद भाव । सर्वा भूतीं सांई देव ॥ ४ ॥
सर्व धर्म एक झाले । सांईवावा पायीं ठेले ॥ ५ ॥
उद्धराया पतीत जन । केले शिरडीग्रामीं ठाण ॥ ६ ॥
शिवसुत गजानन । म्हणे तया मी शरण ॥ ७ ॥

॥ श्लोक ॥

हरूनि सकल तापा, सौख्य घाया जिवांसी ।
निकट तटिं उभा जो, पारला ग्रामवासी ।
सुरुचिर रमणी ही, मूर्तीं ती पाहण्याळा ।
निशिदिनिं मन घेवो, तेथ ही धावण्याळा ॥ १ ॥

॥ अभंग ॥

आला विजया दशमी दिन । जाऊं चला शिरडी जन ॥ १ ॥
वावांची पुण्यतिथी । भावें भक्तजन करिती ॥ २ ॥
कलियुगीचे साधन । साईवावोचे चरण ॥ ३ ॥
आदी नाय साई पूर्ती । वंदले श्रीराम मारुती ॥ ४ ॥
उद्धराया जंडजीव । आला शिरडीं रमाधव ॥ ५ ॥
गजानन म्हणे वंदू । राईनाय दीनवंधू ॥ ६ ॥

॥ अर्थग ॥

आम्हा लाधले निधान । साईं चाकांचे चरण ॥ १ ॥
 आदीनाथाचा अवतार । साईनाथ गुह दातार ॥ २ ॥
 काय सांगो अधिकार । चारी मुक्तीचे पाहेर ॥ ३ ॥
 धरूनी यवन आकार । शिरडीं आळा कपलावर ॥ ४ ॥
 साईं नोहे व्यक्ति सहान । पायीं लीन गजानन ॥ ५ ॥

॥ पद ॥

साईं बने दत्त पहाराज, जो पूर्ण करे दीन काज ॥ १ ॥
 तीन शीर पद् भुजा विराजे, कटि कौपिन गळे माला ।
 अछुत करके नाथ सदनकू आया उद्दृचरवाला ॥ साईं० १ ॥
 बकरेकी लिई मुंडि हातमें, टपकत हैं सुन उसका ।
 चार वेद वो श्वान बने हैं पार न लागत जिनका ॥ साईं० २ ॥
 हात पसरके ठाडे द्वार मो लावो निवाले वच्चा ।
 दास गणू कहे यही कलीमो तारक वो श्रमु सच्चा ॥ ३ ॥ साईं० ३ ॥

॥ भजन ॥

साईनाथ साईनाथ । गुह दत्त दिगंबर साईनाथ ॥

॥ गुणवर्णनम् ॥

॥ श्लोक ॥

आहे योगी शीरडी ग्रामवासी ।
 साईवावा ज्ञान वैराग्य राशी ॥
 साक्षित्वानें लक्षितांना निवृत्ति ।
 आनंदानें आदरी जो प्रवृत्ति ॥ १ ॥

॥ अभंग ॥

क्षमा शांतीयुक्त धर्मावधीचे जहाज । ऐसा सद्गुराज शिर्डीपांजी ॥१॥
नामाविधा इयाची शोभे वावा साई । अनाथांची माई तीच जाणा ॥२॥
अनाथ सनाथ हा भेद जेवें । सूर्य प्रकाशातें निवड कैंगी ॥३॥
माझा गुरुराज जान्हवीचे जळ । गणु अपी भाऊ तया पायी ॥४॥

॥ अभंग ॥

शिव विष्णु ब्रह्मरूप वावासाई । भाव दुजा कांहीं मानू नका ॥ १ ॥
सद्गुरायाच्या पायाची जी धूळ । तेच गंगाजळ शुद्ध माना ॥ २ ॥
अमृतां आगळीं मुखीचीं वचने । तींच माना मने गीता जेवीं ॥ ३ ॥
गणु द्वृणे वावा वसंत सोजळ । भक्तांनों कोकीळ व्हारे तुम्ही ॥४॥

॥ अभंग ॥

शुक सनकादि नारद अंबरीष । निवृत्ति ज्ञानेश नामा तुका ॥ १ ॥
दास तुलसी चोखा जयदेव सांवता । पंत नाथ मेहता कवीर तो ॥२॥
बोधला पवार विसोवा खेचर । गोरोळा कुंभार कूर्म दास ॥ ३ ॥
गणु द्वाणे त्याच कोटींतला साई । चला त्याच्या पायीं लीन होऊं ॥४॥

॥ अभंग ॥

जरी त्या संतांच्या मूर्तीं हो लोपल्या । साईरूपें उरल्या पहावय ॥१॥
त्रिभुवना पाजी जे जे कोणी संत । ते ते साईनाथ मजलागीं ॥ २ ॥
भेदवुढी नुपजो माझी संतांठायीं । संत शेषशाई प्रत्यक्षची ॥ ३ ॥
गणुदास आहे संतांचा अंकीत । भेटो पंढरिनाथ त्यांच्या कृपे ॥४॥

॥ अभंग ॥

भक्तिरूप गंगा वाहे जंयाठायीं । तेथें माझा साई राहे उभा ॥ १ ॥
हस्नसंकेतानें पालवितो लोकां । या हो फिरुं नका रानोमाळ ॥२॥

मज ओळखावें आहें मी कोठला । कग्गासार्हीं आला यिरडीसी ॥३॥
पंडरी क्षेत्रींचा मीज हो वाटडचा । गणूच्या त्या उडचा साईवळे ॥४॥

॥ पद ॥

(चालः—आरती भुवन सुंदराची)

वर्णितां यकलि वाणि देवी । स्वरूपा अशा वर्णु केवी ॥५०॥ उत्सव
थोर मन्त्रीं झाला । जैसा माय वघुनि वाला ॥ सुमाला देहवृक्ष
आला । अपितों भक्तीच्या या फुला ॥ चाल ॥ साईनाथा; तव रे
बोध । त्यानें शोधित केला क्रोध । तैसा पढिंपुंचाही शोध । होजनि,
मनि नच येई विरोध ॥ चाल ॥ तव ते पाय । हीच मम माय ।
तरुनि मज नेय । ह्यणनि मी गाय । कीति वरवी । साँमित्रनुति
आयकावी ॥ १ ॥

॥ श्लोक ॥

असे साधु देही असूनी विदेही ।
जनीं बोलती ज्या महाराज साई ।
करी वृष्टि पीयूष दृष्टी सदाही ।
जगीं धन्य ऐसा महाराज साई ॥ १ ॥

॥ पद ॥

(चालः—हळु ग हळु आला याचा०)

हाचि सद्गुरु सद्गुरु साईनाथ । सच्चिदानंद मूर्तिमंत ॥ ५० ॥
देह मी नसे । असे न मी व्यक्त । बोलिला गीतीं भगवंत ॥ मूढ परि
घटती । घटती त्या व्यक्त । दिसे हा संसारीं सक्त ॥ वदुनी ते फसती ।
फसती मायेत । मोक्ष त्यांजवळि कथिं न येत ॥ बोध बोधाया । वाधा
तनु धरित ॥ सच्चिदानंद मूर्तिमंत ॥ १ ॥ वघुनि आतुरता । आतु-
रता भक्ताची । काढिली देहवुद्धि त्याची ॥ लाविती भक्ति । भक्त

देवाची । दत्त श्रीकृष्ण रामयाची ॥ कुणासी देती । देति पंत्र गुप्त
॥ स०॥ २ ॥ वसुनि शिलधींत । शिलधींत भक्त तारी । सकल नर,
नारी व्यसन वारी ॥ असा हा नाथ । नाथ सदाचारी । असे भक्तांचा
कैवारी ॥ धावुनी भेटे । भेटे तो त्वारित ॥ सच्चिदानंद० ॥ ३ ॥
जसा हा स्वामी । स्वामी शिलधींत । तसा तो सकल विश्वभरित ॥
स्वात्म शक्तीनें । शक्तीनें फिरत । स्वरूप दावुनी करित पुनित ॥
कृष्णदासाळा । दासा मधु पुरित ॥ सच्चिदानंद मूर्तिमंत ॥ ४ ॥

॥ श्लोक ॥ अनुष्टुप् ॥

साइनाथ इति ख्यातः । साइराजस्तथैवच ।

साइवावेति विज्ञातः । सार्थं नामत्रयं गुरोः ॥ १ ॥

अर्थः—महाराजानां कोणी साइनाथ म्हणतात. कोणी त्यांस साई-
राज असें म्हणतात व कोणी साइवावा असें ह्यांतात. सद्गुरुंचौ (महार-
जाची) तिन्ही नावें अर्थपूर्ण आहेत म्ह०. अन्यर्थक आहेत.

॥ श्लोक ॥ मंदाक्रांता ॥

मंदाकिन्याः कमिव विशदं यस्य पादारविंदात् ।

मंदं मंदं मधुर मकरंदं सुतं स्वादुगन्धम् ।

भक्त्या चास्वादितमतिमुदा साधुवृन्दैर्मिलिदैः ।

वंदे साईं तमचलपदं सच्चिदानंदकंदम् ॥ १ ॥

अर्थः—ज्यांच्या पदकमलापासून भागिरथीच्या पाण्याग्रमाणे स्वच्छ
व वेयांस गोड सुवास येत आहे असा, हळुहळु मधुर मद गळतो आहे व
ख्याचा स्वाद भक्तीनें व परम आनंदानें संतरूपी भ्रमर घेत आहेत, त्या
अढळपद व सत्ताचैतन्य व आनंद यांचा गळा असे जे साई त्यांस मी
घेंदन करतो.

॥ श्लोक ॥ इंद्रवज्रा ॥

सार्वज्ञ इष्टदः साई । नाभिजन्माथ नाशकः ।

साइनाथ इतिख्यातः । अत एव गदीतले ॥ १ ॥

अर्थः—वाचा सर्व जाणणारे, इष्ट देणारे प्रत्यक्ष ब्रह्मदेव व (भव)
भयाचे नाश करणारे म्हणून त्यांस या धरणीतलावर साइनाथ असें म्हणतात.

॥ श्लोक ॥ इंद्रवज्रा ॥

साक्षात्स इन्दिराकान्तः । रामोऽयं जानकीयवः ।

अतः स साइराजेति । विज्ञातो मेदिनी तले ॥ २ ॥

अर्थः—वाचा प्रत्यक्ष इंदिराकांत विष्णु व जानकीरमण प्रभु राम
आहेत, म्हणून त्यांस या जगतितलावर साईराजा असें म्हणतात.

॥ श्लोक ॥ इंद्रवज्रा ॥

साम्बः इस ईश्वरः साई । वाचा वै वालवान्यवः ॥

अतः स साइवावेति । विश्रुतो भूमिमण्डले ॥ ३ ॥

अर्थः—वाचा हे प्रत्यक्ष शंकर परमात्मा व ज्ञान दीनवन्धु आहेत
म्हणून त्यांस या भूमिमण्डलावर साईवाचा असें म्हणतात.

॥ श्लोक ॥ शर्दूलविकीडित ॥

लक्ष्मी चूरित पादपद्म स्वकरे जेथे भुनी तिष्ठती ।

ब्रह्मानंद मिळावया स्वरूप जें योगी सदा चिंतिती ।

कोणी सेविती धूम्र कोणी करिती अष्टांग हीं साधने ।

साईरूप धरीत भक्तहृदिचे फेढावया पारणे ॥ १ ॥

॥ मालिनी ॥

हलहल हृदि ठेवी भस्मचर्चीत अंगा ।

विलसत शशि भालीं मस्तकीं दिव्य गंगा ।

स्वरूपिनि निज सदाँ जो राही तँडीन चावा ।
धरित स्वरूप साई पादुनी भक्तभावा ॥२॥
॥ भुजंगप्रयात ॥

धृवाकारणे देव साकार झाला ।
हृदीं लाथ साहोनि वंदी धृगूला ।
जनी कारणे कांडितो देवराया ।
धरी साईरूपा करी दूर माया ॥३॥
॥ वस्ततिलका ॥

सारथ्य अर्जुनरथीं करि अश्वसेवा ।
जो इविमणी हृदयिंचा बहुमोल ठेवा ।
जो गोकुळीं अधरि वाजवि गोढ पावा ।
तो शेरही मधि धरी प्रभु “साई” नांवा ॥४॥
रेहथामुखीं वदवि जो विभु वेद चारी ।
जो नंदमंदिरि सुखें हरि गाइ चारी ।
नामा जया वदनि घालित भक्ति घासा ।
गोदातरीं पुरवि तो प्रभु भक्त आशा ॥५॥
॥ शार्दूलविक्रीडित ॥

प्रलहादास्तव स्तंभि जो प्रगटला मारावया दुर्जनाँ ।
घई पोहिनिरूप दैत्य वधिला दावीत लीला जनाँ ।
दामाजीस्तव घोगडी धरि शिरीं जासूद हा सांवळा ।
प्रायीं देवसुता हरी भवभया साई प्रिया प्रेमला ॥६॥

॥ पद ॥

शिरडीग्रामीं सहुंसरवामी साईनाथ महाराज । दीनांचे पुरवी-
काज ॥४०॥ भक्तासाठीं धांवत येती शिरडी ग्रामाला । लीला

चरित्रं कहनी दाविनीं ब्रह्मवाय जर्णि गपला ॥ शिरदी० ॥ १ ॥
 एके दिवर्णीं प्रातःकालीं नवलचि देखिलं । माप गवाचं या
 भरुनी सुर्पीं हो काढीलं ॥ दलग पांडिले पीढ काढिलं । यकिलं
 ओढ्याकाठीं ॥ तेथनी पदायारीही गेळी । समर्थांला उलटी ॥
 शिरदी० ॥ २ ॥ आंरंगावार्दीं युपखडे गांवीं चांद पार्दील । वोदा
 हस्तला वारेत तेव्हां आले दिलारीर ॥ खांदा खागिर वाट चाडती
 हाक पारिली वावानें ॥ चिलीप घरोनी चिप्रदा रोवुनी निखारे
 काढीले त्यानें ॥ पाणी नाहीं सटका आपटीला पाणी काढिले ॥
 चमत्कार ऐसा करुनी चिलीप ओढिली दोवांनीं ॥ शिरदी० ॥ ३ ॥
 दीपोत्सवाची हाँस पोठी, साईं समर्थासी ॥ नित्य आणिती तेल
 मागुनी दीपोत्सव करितो ॥ कंटाळले वाणी एक दिवर्णीं तेल नाही
 म्हणती ॥ निमुटपणे मशिर्दीत येउनी, नवलचि हो करिती ॥ अल्प
 होते तेल टपरेलीं, पाणी याकिती ॥ दोन्ही एके टिकाणीं करुनी,
 प्राशन हो करिती ॥ हातीं टपरेल पाणी भरुनी, पंत्यांसी घालिती ॥
 पेटविल्या पंत्या तेल नसुनी, रात्रभर जळती ॥ शिरदी० ॥ ४ ॥

॥ आर्या ॥

स्फुरले मानस येयें, वर्णाया गूण साईं वावांचे ।
 सहुरु कृष्णकृपेने, वोलो रसना सदैव ते वाचे ॥ १ ॥
 वद्वी श्रीकृष्णगुरु, स्थिर चर व्यापक अखंड सुखकारी ।
 सदकारी संसारी, भवभयछेदक दयाविध अघहारी ॥ २ ॥
 ॥ षट् ॥ (राम स्मरावा राम० या० चा०) ॥

सदय हृदय तूं दयाल । साई वाप । सदय तूं दयाल ॥ धू० ॥
 शिरदी ग्रामीं अवतरुनी करी, दीन भक्त प्रतिपाळ ॥ साईवाप ॥ २ ॥
 भक्तकाज कल्पद्रुम स्वामी, अससी पद्मिपुकाळ ॥ साई० ॥ २ ॥

भापिती जे तुज अनन्य भावें, गळवुनि हँकुति व्याज ॥ सा० ॥ ३ ॥
 मुक्त करिशि त्यां दर्शनपात्रें, स्वानुभवें तत्काल ॥ सा० ॥ ४ ॥
 राव रैक सप्तसप्तान तुजला, अधेद तूं सर्वकाल ॥ सा० ॥ ५ ॥ कुण्ड
 गुहुरुपें वयतो सदया, कृष्ण हृदयीं तूं अद्वल ॥ साइ वाप ॥ ६ ॥

॥ भजन ॥

॥ नामपर ॥

॥ श्लोक ॥ पृथ्वी ॥

त्वदोय किल सद्गुरो सुरस निम्न नामार्णवः ।
 नभीः सलिल सेवने नहि निमज्जनं नाशकृत् ।
 त्वदविधसुनिमग्नधीः भवति धाविताहँकुतिः ।
 पुनश्च ननु विंदते मधुरमुक्तिमुक्ताफलम् ॥ १ ॥

अर्थः——हे सद्गुरो, खरोखरच आपला नामसमुद्र पिण्याला गोड व
 पोहण्याला खोल आहे. त्याचें पाणी प्याल्यापासून (कारण तें खारट नाहो)
 बिलकुळ भय नाही. तसेच त्यांत बुडण्यापासून खात्रीनें नाश होत नाही.
 (इतकेंच नव्हे तर) आपल्या सागरांत जो खूप बुडून राहील त्याच्या
 (देह) अहंकारांचें (मल) क्षालन होते, व त्याशिवाय त्यास खात्रीनें
 मधुर मुक्तिरूपी मौकिक फल उपभोगास मिळते.

॥ पद ॥ मूर्तिमंत भीति या चा० ॥

संत साईनाम मुखीं, प्रेमभरे गातसा । उत्कंठित व्हा तुझी,
 मग उशीर कायसा ॥ नाम तें करील चित्त, शुद्ध जेविं आरसा ॥
 कृपासिंधु दीनबंधु तुज दिसेल राजसा ॥ रोभगुढी उभारती, हर्षमान
 कृपणसां ॥ संता ॥ १ ॥ ब्रह्मानंदीं चित्त हारपे, प्रपंच होय असारसा ॥
 ह्याचा व्रोची श्रोत्रः वदन, ऐकवील श्रुतिरसा । कर्मतीत व्हाल झणी,

मुक्तभाव नार्हांसा ॥ सद्गुरुनी गेमी कृपा, ध्याना द्वय लग्नया ।
मूढ हिंगा नामरूप, पिण्ड्या भास मृगांचुला ॥ संत याई ॥ ? ॥

॥ आदी ॥

जो नर मानवदेहीं, स्परण करी नित्य गुरुपदावजाचे ।
देव सदाय तवाला, पुण्य स्वरें तें अनंत जन्मांचे ॥ ? ॥
सद्गुरुसद्ग्रोधाचे, चितन मर्नि जो पुनः पुन्हा करितो ।
त्यातें भवतरणाळा, साधन गुरु तो स्वयेंचि दाखवितो ॥ २ ॥

॥ पद ॥ चाल-श्रीगुरुचे चरणकंज ॥

सद्गुरुतें नित्यकाळ प्रेमें तंचि ध्याई ॥ प्रेमे तंचि ध्याई, प्रेमे
तंचि ध्याई ॥ अंतरि तू साइ धरी । नामामृत पान करी । इतर
पंथा दूर सारी । भावे त्यासीं गाई ॥ १ ॥ नेम ब्रनां सोडुं नको
इतर साथु निंदु नको । अहंभाव धरू नको । हीच भाक वेई ॥ २ ॥
उद्भवेश तुज विनवी । गुरुपदीं भाव ठेवी । सर्वकाळ गाई ओवी ।
नित्य स्परत जाई ॥ ३ ॥

॥ पद ॥ राम स्परावा या चा० ॥

गुरुचरणामृतपान । सदोदित । गुरुचरणा० ॥ भृ० ॥
पापतापा शमवी निशिदिनि । स्वर्गपथ सोपान ॥ १ ॥
भव रोगांतक महा औपधा । मुख्य हेच अनुपान ॥ २ ॥
अघतप समूल नाश कराया । अचूक शरसंधान ॥ ३ ॥
रामकृष्णादिक अवतारा । होतें गुरुपद ध्यान ॥ ४ ॥
निलकंठाचे भार्णी लिहिलें । साई गजानन गान ॥ ५ ॥

॥ भजन ॥

साइनाथ साइनाथ । भजरे मानस साइनाथ ॥

उपदेशपर

॥ पद ॥

साईनाथ मना सार दिन रजनी ॥ धृ० ॥ वास जयाचा
शिरडी ग्रामीं । परंतु असती स्थिरचर व्यापुनी । अनुभव ज्याचा
आपुलाले मनीं । जय जय जय साईनाथ मना० ॥ १ ॥ रूप तयांचं
येतां ध्यानीं । मन हे येई किति करि दाखुनी । चरण घरावे थांवन
जाउनी । जय जय जय साई ॥ २ ॥ पातक नाशक नाम जयाचे ।
ध्यातां गातां आवडी साचे । चुक्तिल फेरे चौच्यांशीचे । जय जय
जय साईनाथ मना० ॥ ३ ॥

॥ पद ॥ वंजाराचे चाळीवर ॥

तुङ शांति हवी जरि कांहीं । धरि साईनाथ पद हृदयीं ॥ धृ० ॥
तू मानव जन्मा येसी । नित पशुसम कर्म करिसी ॥ रे ॥ या देह
सुखाचे विषयीं ॥ या देह० ॥ धरि सा० ॥ १ ॥ संसारीं सुख
अति थोडे । दुःखाचे ढोंगर गाडे ॥ रे ॥ प्रसी त्या ढोंगर पायीं ॥
मर० ॥ धरि ॥ २ ॥ सद्भक्त हरी घावरला । दुःखाचा पडतां घाला रे ॥
तो शरण रिवाला साई ॥ तो श० ॥ धरि० ॥ ३ ॥ श्री रामायण
भावार्थ । धरनियां नाथ भक्तार्थ रे ॥ तू वाच म्हणे हे कांहीं
॥ तू वा० ॥ धरि सा० ॥ ४ ॥ पति करितां दुःखित तारा । सम-
जावी रवुकुल तारारे ॥ हा बोध ह्यणे तू पाही हा बोध० ॥ धरि०
॥ ५ ॥ ऐसा हा सद्गुरुराणा । न च स्वकिय भक्त करि दैना
रे ॥ अनुभव हा कृष्णही पाही ॥ अनु० ॥ धरि साईना० ॥ ६ ॥

॥ पद ॥ राम स्मरावा या चा० ॥

साईनाथ पदीं लीन । सदोदित । साईनाथ ॥ धृ० ॥ धन्य
शिरडी परब्रह्म वसे त्या । गाऊं कशी मति हीन सदोदित ॥ साईनाथ
पदी लीन ॥ १ ॥ साधु चरित्रं गातां थकले । संत सन कादीक

सदोदित ॥ साँई ॥ २ ॥ देवि सरस्वति वास जिवाग्री । कविकर श्री
मति हीन ॥ सदोदित ॥ ३ ॥ कांहीं असो पी पम प्रभृते । हदविं
थलनि गाइन ॥ सदोदित ॥ साँईनाथ पद्मी ० ॥ ४ ॥

॥ पद ॥

साँईनाथांसीं पाहुं जाऊं चला शिरडी । झटकरी जाऊं चला
शिरडी ॥ धृ० ॥ ध्यास तयांचा लागला चित्ता । नाहीं सुचत कांहीं ॥
झटकरी० ॥ १ ॥ कोपरगांवीं तांगा कल्नी । न्हाऊं गोदातीरीं
॥ झटकरी० ॥ २ ॥ आनंदालै दर्शन घेऊं । लीन तत्पदीं होऊं
॥ झट० ॥ ३ ॥ हेतु मर्नीचे पुरवितील ते । भाव टेवुं पायी
॥ झटकरी० ॥ ४ ॥ मन हे धांवत स्वस्थन राहत । काय करूं पाही
॥ झटकरी० ॥ ५ ॥

॥ पद ॥ सुखकर कर सावूचा या चा० ॥

धरिसि जरी साँई चरणि विश्वास ॥ धृ० ॥ मायामय हा भव-
निधि तर्ही, मुरशिल तत्पदि॒ खास ॥ धरिसि० ॥ १ ॥ निदिध्यास
अनुदिनीं धरिसि जरि, पावसि ब्रह्मपदास ॥ धरिसि० ॥ २ ॥ साँई
अनुभव दुर्लभ वापा । जा वघ त्या वंशास ॥ धरिसि० ॥ ३ ॥ धांवत
धांवत जा जा झटकरी । घट धरीं चरणास ॥ धरिसि० ॥ ४ ॥ उत्तम
हा नरजन्म नराचा, व्यर्थ करूं नको त्यास ॥ धरिसि० ॥ ५ ॥ कृष्ण
कृपान्वित कृष्ण दिनाच्या, दवडुं नको वचनास ॥ धरिसि० ॥ ६ ॥

॥ पद ॥

(प्रभु अखंड सुखमय रामचि हा या चा०)

प्रिय साँई सुखद पद सोहुं नवा । नका भुलूं आस सुत धन
कनका ॥ धृ० ॥ साँई चरण करि हरण पापनिधि । लक्षि धरी ही
खूण । त्यजूनि विकल्पा जाण । साँई करि आस सखा ॥ प्रि० ॥ १ ॥
साँई संत महंत नरा रे । घे अनुभवे॑ तु प्रचीत । हो येथे॑ सावचित् ।

मोहुं नको या धारा काका ॥ २ ॥ दक्ष होउनि पदिं लक्ष लाचिता ।
मोक्ष तूज प्रत्यक्ष । साक्षि लाविं तुं अक्ष । नको करुं चंखरी ने दि
फुका ॥ प्रिय० ॥ ३ ॥

॥ पद ॥

नजर भर देखो । नजर भर देखो । कछु खरच नहिरे । मुक्त
नाम चाखो ॥ धृ० ॥ हैं कुई ऐसा ये दुनियामों । जाकर बोले चात ।
देखो चावा गोदा किनारे । उनसे जोरो हात ॥ नजरभर ॥ १ ॥ बो ही
मुरशद बोही मौला । बोही चना हैं पीर । आव कांहा पकड़ निमाज
राजा बोही भरा भरपूर ॥ नजरभर० ॥ २ ॥ जंगल जाना उसके
खातर । सोहि भरा दीलमों । अट्ठा, मौला, राम, रहिम । दोनो भरा
तनयो ॥ नजरभर० ॥ ३ ॥ गुरुदास कहे सुनो भाई यो । विरला
जाने मनभो । भाव भगतसे साई खढ़ा है । देखो जाके शिरडीमों ॥ ४

॥ पह ॥ राम स्मरावा राम या० चा० ॥

सद्गुरु चरणीं ध्यास । धरावा । सद्गुरु चरणी० ॥ धृ० ॥
सद्गुरुपूर्तीं निशिदिनिं चितन । हाच सदा अभ्यास ॥ १ ॥
साईनाथ पद चितन घड़ें । श्रीहरी दीक्षित यांस ॥ २ ॥
साईनाथ पद तारक झालें । उपासनी संतास ॥ ३ ॥
साईनाथ गुरु सार्थकता दे । हरे राम मंत्रास ॥ ४ ॥
साईलीला तर्खंड वाणितीं । करुन सदा सायास ॥ ५ ॥
मुकुंदात्मज वैभव त्यागुनी । धरि साईगुरु सहवास ॥ ६ ॥
साई गजानन निलकंठाच्या । पावतील नवसास ॥ ७ ॥

॥ भजन ॥

साईनाथ साईनाथ । भजरे मानस साईनाथ ॥

॥ करुणापर ॥

॥ पद ॥

साईं रहम नजर करना । वच्योंका पालन करना ॥ साईं ॥ धू० ॥
 जाना तुमने जगत् पसारा । सबही झूट जमाना ॥ साईं० ॥ १ ॥
 मैं अंधा हूं बंदा आपका । मुझसे प्रभू दिखलाना ॥ साईं० ॥ २ ॥
 दास गनू कहे अब क्या बोलू । थक गई मेरी रसना ॥ ३ ॥

॥ पद ॥

रहम नजर करो अब मेरे साईं । तुम बीन नहीं मुझे मा बाप भाई
 ॥ रहम ॥ धू० ॥ स्वाली जमाना मैंने गमाया । साथी आखरका
 किया न कोई ॥ रहम ॥ १ ॥ मैं अंधा हूं बंदा तुमारा । मैंना जानू ।
 अछाईलाही ॥ २ ॥ अपने मसीदका झाडू गनू है । मालिक हमारा ।
 तुम बाबा साईं ॥ रहम ॥ ३ ॥

॥ पद ॥ गजल ताल ॥

साईनाथा तुझे पायी । ठेवितों दीन मी माथा ॥ धू० ॥
 गुणातीता निराकारा । प्रभो देवा निर्विकारा ॥
 नसुनि तुजला काज धरिसी । मनुजरूपा दीनानाथा ॥ १ ॥
 कर्म करणे अवश्यकता । नसे तुजला गुरुराया ॥
 जगदोद्धार तरी करिसी । सुलभ सांगूनियां गाया ॥ २ ॥
 चतुर्विध हेतु धरूनियां । भक्त तुजला शरण येती ॥
 सकल इच्छा पूर्ण करिसी । वरद कर ठेवुनी माथा ॥ ३ ॥

सगुणरूपा धर्लनि लीला । किती करिसी नसे पार ॥
कृष्ण तव हा दास देवा । कसा वर्णाल ती आतां ॥ ४ ॥

॥ पद ॥

जगीं नाहीं तुजविण कोणी जगपाला साई रे ॥ मत्तापा वारी रे ।
भवभय पाशा तोडी रे ॥ धृ० ॥ भवसागरीं मी ही नौका नावाडी
तंचि रे ॥ काळजी वाही रे मम नौका ही तारी रे ॥ गणु छात्राचा
खसवा रे । धरिसी मनी तू जरी थोडा रे । जवरी कलनि तव
धरिन चरण ममहरण करिन दुरिता सारे ॥ जगीं नाहीं० ॥ १ ॥

॥ पद ॥

दाखविं तव दिव्य पाय या० चा० ॥

साई साई योगीराज । घांव पाव मातें ॥
रंक हीन दासी तुझी । ध्याई त्वत्पदातें ॥ धृ० ॥

अंत किती पाहासी वा । वारी आपदातें ।

अजामील पिंगलेसी । तारियेळे नाथें ॥ १ ॥

भंगवेन काय अहा । मदिय अघनगातें ।

देव गुरु साई दत्त । देई दर्शनातें ॥ २ ॥

स्फूर्तीं आणि प्रेम दई । तव कीर्तनातें ।

साई सुता आर्जविही । त्यजुनी जनातें ॥ ३ ॥

॥ पद ॥

असे ब्रह्मरूप साईनाथ माझा गृहवर । परी दुजा वाटे दैदीव्यमान
दनकर ॥ धृ० ॥ गाणार वाजवीणार साई प्रियकर । तसा एकणार

असे तोचि साच गुरुवर ॥ असेऽ ॥ १ ॥ करि यज्ञि पदिय
तंवुरा गाई सुस्तर । परि पथे कसारे नाकले होतो वद चुर ॥ असेऽ
॥ २ ॥ नको देऊं किमपि वदसुरा थव गुह याई । चा साई ॥
किती वानुं तुजसी मी पापि अति रे पापर । गुण उत्र विनवि
मम दुजा भाव करि दूर ॥ असेऽ ॥ ३ ॥

॥ नित्यपाठ ॥ अष्टक ॥

नमो साईनाथ नमो दीनवंधो । यशैश्वर्य वैराग्य श्रीवर्मस्तिथो । नमो
ज्ञानमूर्ते नमो ब्रह्मरूपा । नमो सद्गुरो शांतमूर्ते अरूपा ॥ १ ॥ नमो
निष्क्रिया निर्गुणा निर्विकारा । किती पाहसी माज्जिया डुर्विकारा ।
मला तू न होसी सख्या साह दाता । अशा पापरा ज्ञेण तारील
ताता ॥ २ ॥ दुवां भेण्या लाविला काळ फार । नको हा पुढे
घोर संसार भार । किती दीन होऊं किती वलेश साहुं । कधीं
सौख्य देसी किती वाट पाहुं ॥ ३ ॥ लखोबा निमित्ते तुझा दास
दीन । कृपापात्र हा जाहला तेविं लीन । तुझ्या पादयुर्मीं तरी
स्वीकृताते । त्वरेने सख्या धाडि हो सत्पदाते ॥ ४ ॥ पदा
सोडण्या काय मी हो न लाजे । सुखे आड येवो सदा कर्म माझे ।
मला व्यर्थ चिता तयाची किमर्थ । तयाला निवाराव्या तू
समर्थ ॥ ५ ॥ “ समर्थाचिया सेवका वक्र पाहे । असा सर्व
भूमंडळीं कोण आहे । ” समर्थोक्ति ही काय मिध्या म्हणावी ।
तुझी योग्यता अल्प कोणी गणावी ॥ ६ ॥ मला मुक्तिचे भाग्य
देता तुला रे । किती कायसे कष्ट होणार वा रे । तुला योग्य
वाटे तसें दास्य घेई । स्वधामा मला शीघ्र धाढूनि दर्ई ॥ ७ ॥
तुझ्या पादयुग्माविजे अन्य थारा । असेना मला काय सांगू उदारा ।
जसा होतसे जीवनावीण मीन । निळोबा तसा त्वत्प्रसादार्थ दीन ॥ ८ ॥

॥ पद् ॥ पंच सुंड नर सुंड याल या ॥

श्रीगुरुराया तव चरणा या याल देवितों नपना या ।
तोडुनिया परमाया वंथन मुक्त कराऽग्निल जीवा या ॥ १ ॥

साधन नुरलें स्वाधिन कांहीं सुखी जीव होईल कसा ।
साधु संतजन चिंता करिती भारतभूजन ताराया ॥ २ ॥

ईश्वर तं अव्यक्त वस्तु तं भुवनत्रय चालक साई ।
ईक्षण करिसी स्वस्य वसुनि ही भक्तव्यसन निवाराया ॥ ३ ॥

नानापरिचे कलेश भोगिती सोडिती गुरुकुल अभिमान ।
नास्तिक जन हे व्यसनीं पडतां येती शरण तुझे पावां ॥ ४ ॥

थरथर कांपति दुर्जन त्वयुनी त्वदुग्रमूर्तीसी नाथ ।
थकतां येती शरण तुला ते क्षमाऽपराजय मागाया ॥ ५ ॥

साइनाथ गुरुचरण तरण भवसिंधु कृपाऽवनकर हरसा ।
साधन विरहितही तुज नमितों कृष्णदास कर जोडुनिया ॥ ६ ॥

॥ आर्या ॥

श्रीगुरुराया ताता, सांभाळी गामदास हा तनय ।
त्वत्पंदि ठेवुनि माथा, प्रार्थितसें प्राप्त हो मला विनय ॥ १ ॥

सांदून लोय मोहा, ब्राह्मियले सत्पथास वा जन जे ।

ब्राह्मा, गोविंद, हरी, वासु, श्रीक्राशिताथ तुजसि भजे ॥ २ ॥

ईशा तव लीकेला, वर्णाया अक्तिप्रथ नाणु लागे ।

जच मूर्तीता तयाका, वर्णन करण्यास तोंहि वा भागे ॥ ३ ॥

नाना मार्गं जातो, दानियलं रूपं विविधं जातीचे ।
पटलं ज्यांना नच त्या, वोवियलं सत्स्वरूपं यग माचे ॥ २ ॥

थदेनें, सत्यानें नाम तुझें नित्य वेति जे कदर्नां ।
थोगक्षेप तथांचे वाहुनि तं रावसी तयां सदर्नां ॥ ३ ॥

वालकरामा धामा, हिंडविलं सत्य देव ववण्याळा ।
फिरफिलनि श्रांत झाला, आला परतून शिलधि ग्रामाळा ॥ ४ ॥

वावा अगाध लीला, वर्णाया उद्धवेश वा थकला ।
तन, मन, तुझेंचि धन हें, सर्वं परीनें तुलाच हा विकला ॥ ५ ॥

ऋषिसंख्या या आर्या, आर्यांचे चरणकर्मलि अपिंतसे ।
अलपारंभ असे हा, यति, मात्रा, वृत्त वोध मज़िं नसे ॥ ६ ॥

श्रीसाइनाथ चरणीं, अलपहि करणी करीतसें हजर ।
सर्वत्र दोष त्यागुनि, वुधजनिं द्यावीच इजकडे नजर ॥ ७ ॥

॥ पद ॥ जरि मद्दक दुराचारी ॥

हे पूर्णत्रक्ष सुखथाम ज्ञानसागरा । गुरुराया हो मजविषयीं रोप
न धरा ॥ धृ० ॥ ना तुला कधीं स्पर्शला क्रोध आजवरी । तं
साई क्षमेची मूर्ति साच भूवरी ॥ मागुति धरुनि अवतार जान्हवी
तीरीं । केलीस कृपा त्या परिक्षितीच्या वरी ॥ रंभा ती नाचली
पुढे थयथया जरी । ना विकल्प चढला तुझिया चित्तावरी ॥
हे असे विदित सकलांस कशाला जरा । वोलणे तोनि तं शुका-
चार्य न खरा ॥ १ ॥ तो तंच पुढे गंगेत शिंपल्यामधे । अवतार

येतला कवीर महणतो वुधे ॥ संतार्थं वथ् ओपिळी वाणियापनी ।
 वसदिला विणाया शालु जानकीपती ॥ चरचरा पुत्र कापिळा
 आपुल्या हातीं । पाहतां प्रवंधा संत तुझ्या ढोलती ॥ ठेवितां देह
 तो कछुद याजला जरा । नविं तुच दाविलीं कुलं करनि
 धीवरा ॥ २ ॥ पुनरपि सुवाडे प्रती लावण्या जगा । आलाय
 साई होउनि फसवि ना उगा ॥ पाण्यांत लाविले दिवे तेल ना
 मुळीं । दांगिली जुन्या चिध्यांनीं निजाया फळी ॥ ऐटतां खळें
 भक्तांचे आग विज्ञविली । वांडेस करुनियां कृपा संतती दिली ॥
 किती अनाध या तव लीला वानु गुरुवरा । मौनेच जोडुनी कर
 पदीं ठेविन शिरा ॥ ३ ॥ मी पापी पतित आगळा दोपसागरु ।
 तुजवीण कुणाचें स्परण समर्थां करुं ॥ गौतमी ओघ तृष्णितास
 दूर कां घरी । कां शशी रुसुन वैसेल चकोरावरी ॥ कां काय
 जमिन ओळ्यास वयुनि भय घरी । वा अग्नि वयुनि गवतास
 पळतसे दूरी ॥ हें सर्व तुम्हीं जाणूनि मर्नीं गुरुवरा । या दास-
 गणूच्या निरीं अभयकर घरा ॥ ४ ॥

॥ श्लोक ॥ पृथ्वी ॥

मदीय जननी भवान् जनक वंधु वर्गो भवान् ।

मदीय सुहृदो भवान् सुभग शांतकांतो भवान् ।

मदीय मखिलं भवान् सदय साइनाथ प्रभो ।

भवत्पदरजो विना नहि परं न जाने नहि ॥ १ ॥

॥ पद ॥

सुजन विवुध नर साई । समर्थां निज पदीं घा घावा ॥ धृ० ॥
 अनंत पी अपराधी वुढतों सत्पथ मज दावा ॥ १ ॥ चाल ॥

तव साई, चरणाची, मज वर्की था सेवा । दास गणूचा छीन
छात्र हा निजकर शिरीं ठेवा ॥ २ ॥

॥ श्लोक ॥ पृथ्वी छंद ॥

किती विनवुं पी तरी अझुनि कां द्या येईना ।
प्रभो तुजविणे मला जगति कोणिही अन्य ना ।
पतीत खल मी परी, वयुं नको द्याळा उणे
आळही न जरि पापि, पावन तुला न कोणी मळे ॥ २ ॥

तुवां अमित पातक्यांस दिघली गति उत्तमा ।
मलाच मग कां उपेक्षिसि प्रभो निवारी तमा ।
झणीं करिसि साचती प्रभु त्वदीय ब्रीदावली ।
भर्वीं तुजसि आर्त वाहति, सयांस तूं माउलीं ॥ २ ॥

॥ पद ॥

त्वरित पदर्सि घे साई । ठायीं, कहुं कायी, मज नाहीं, भो तुज-
विण रे गुरुमाई ॥ धृ० ॥ संकट नाशक नाम तुझे हैं ।
ऐकुनियां वहु आनंदची मज होई ॥ १ ॥ चरणरजाते सेऊनियां
हा । दास गणूचा छात्र लीन तव पायीं ॥ २ ॥

॥ भजन ॥

साईनाथ गुरु माझे आई । मजला गव दावा पायीं ॥

॥ धाँवा ॥

॥ पद ॥ अहारे कृष्णा मुकुंदा या० चा० ॥

येईं येईं साईनाथा । दे दर्शन मज झाँडकरि आतां ॥ धृ० ॥
मन धोंवले चरणीं । क्षणुनी स्मरिका तुज मी स्मरणीं ॥
पवित्र शिरडी तरणी । केलि महा अधिकारि महंता ॥ १ ॥

भक्त तुझे गुण गति । नांनापरि जगीं नाचति आती ॥
ऐसी सकलिक रुयाती । जहाली क्षणपात्रं अननीता ॥ २ ॥

संत दयाल तुम्ही हो । आर्त पुरवा मज दर्शन आहो ॥
या या या या, या हो । वाहेवीं तुज पादिन आतां ॥ ३ ॥

॥ पद ॥ जाते की मम० या० चा० ॥

भेटसि कधिं तुं साँई वावा मज या मोहमयीं ।
त्वत्तनु कांति अवलोकाया आस सदा हृदयीं ॥ धृ० ॥

जरि मी तुझा असें दयाला, तरि धावुनि येईं ।
क्षणभरि तरि तव तनु दावीं रे, येउनियां समयीं ॥ १ ॥

भक्तकाम कल्पद्रुम तुल्यां, बदति ठायीं ठायीं ।
भेद अभेदा रहित तुल्यांना, राव रंक कांहीं ॥ २ ॥

साच असे ग्रह एकवार तुज, वघण्या त्या कायीं ।
येईं धांडनी या मोहमयीं, कृष्णदास अनवयीं ॥ ३ ॥

॥ अंजनी गीत ॥

प्रिय दीक्षित तुम्ही कृपा करुनियां कळवा मम वावांसी विनया ।
यन्मानस वघण्या तव काया । आतुर वहु झालें ॥ १ ॥ जरि मी
देखें सदैव तुजला । परि वेडें मन घेईं भ्रमाला । अक्ष धांवती
वघण्या तुजला । या या झटकरि हो ॥ २ ॥ तव चरणांवरि
टेविन पाथा । सखया पाइया साँईनाथा । मनि आणुनियां साइ
सपर्या । या या झटकरि हो ॥ ३ ॥ गोर गरिब दुर्बळ वहु
येथें । पाहती साँई तव मार्गतें । कृपा करुनियां मुंवापुरितें ।
या या झटकरि हो ॥ ४ ॥ हें जग तुमचे तुम्हीं जगाचे । न

तुम्हां वारं आपपराचें । कनवाल् तुम्ही अखिल जगाचे । या या
झडकरि हो ॥ ५ ॥ प्रिय दीक्षित ही किंव प्रय कलजा । प्रिय
साईंचे मन तुम्हां वळवा । तलमल माझ्या पनिची निवजा । नमन
तुम्हां पार्यां ॥ ६ ॥

॥ साकी ॥

अंतर माझें जारि तव चरणीं यत्प्रिय साईनाथा ।
एकवार तरि येउनि येथें, भेट देई अनाथा ॥
अंतर साक्षी तू । मग कां येसि न धांवूनि तू ॥ १ ॥

॥ श्लोक ॥ अनुष्टुप् ॥

लक्ष कोटी दोष माझे, साई वापा, क्षमा करा ।
दास मी विनवी तुझा जोडुनी उभया करा ॥ १ ॥
मी माझें लिहिणे नाहीं, दयाळा कृष्ण सहुरु ।
लिहिता लिहविता तू, दास हा तव किंकरु ॥ २ ॥

॥ पद ॥ रघुवीरे पूजिले ॥

दर्शन दे साइवावा । सकल दुरित मम हवनि त्वरित दर्शन ० ॥ ४० ॥
काम मोह पद लोभ थरथरां । कांपति तुज पाहुनि नवरा । तुशिया
चरणि रिपु करिती नमन ॥ दर्शन ० ॥ १ ॥ त्वदिय समुद्दी मी
पापि म्हणून । नाम तुजसि लाघले पतितपावन । मग अभंग
चरणि न्याया करिना कसर ॥ २ ॥ अज्ञ तुझें लेकरु ना कदा ।
दाकी भर्वां भो धेर्ई तव पदा । सतत तुजसीं गण छात्र शरण ॥
दर्शन ० ॥ ३ ॥

॥ पद ॥ तिळगुळ था मंजुळ या० चा० ॥

धा दर्शन या मूडेला ॥ साईवा ॥ धृ० ॥ नर तनु ही पप
झुकटचि गेली । साधु एदें पी नाहीं वंदिलीं ।
आयुष्याची घटका भरली । हा जन्म ही व्यर्थचि गेला ॥ सा० ॥ १ ॥
शिरडी ग्रामीं वसती तुमची । ऐकत आलें वहु दिवसांची ।
आस असे वहु दर्शनाची । न्या झडकरि तव पद्कमला ॥ सा० ॥ २ ॥
नार्मीं तुमच्या चित्तची नाहीं । प्रपंचाची सुटली घाई ।
कृपा करावी तुम्हि लवलाही । अशी आस असे वहु मजला ॥ सा० ॥ ३ ॥
अविश्वासू मन हें ज्ञालें । निश्चयाचें वल तें गेलें ।
भव सागरि या डुंबत राहिलें । ही वरी न दिसे गत मजला ॥ ४ ॥
दर्शन तुमचें होईल केव्हां । सुटलीसे तळमळ मम जीवा ।
भेटीलागीं धांवा धांवा । वाट पाहे दीन ही कमला ॥ साईवा० ॥ ५ ॥

॥ आर्य ॥

सुखकर दर्शन देई, सदय हृदय स्वामि साईवावा हो ॥ रत्नों
या भवपंकीं, ने विलया साहि साई वावा हो ॥ १ ॥

॥ पद ॥ रामा मजला या० चा० ॥

साई पाते धांवत येई उचल तुझ्या बाळिला ॥ धृ० ॥
वय अंगे ही चिखलें भरली । नार्कीं तोंडीं घूळ जहाली ।
तुज द्यणती हे लेंकुरवाली । हंसतिल जन हे तुला ॥ १ ॥
पायां मध्ये शक्ति न पाहीं । बोल बोवडे उमटत नाहीं ।
काय हवें तें नकळे आई । रहुनी जीव दमला ॥ २ ॥

जिवाचा हो अहाहास । सांग कुणाची करणे आस ।
 जन हाणती तुज पाता दक्ष । पग कां हें योग्य तुला ॥ ३ ॥
 अंगडे टोपी गेली कोठे । नाकी तोंडीं गेंवुड लोटे ।
 जग हंसते हे तुज उफराटे । लाज न त्याची मला ॥ ४ ॥
 पुत्राचे ते कौतुक करसी । कन्या हाणुनी का अवगणसी ।
 सातृस्नेहा काय विसरसी । योग्यचि हे कां तुला ॥ ५ ॥
 लोक ह्याणति हे कन्या कोण । कोण कुणाची अशी कां दीन ।
 काय असे हें माता मन । लांछन हे ना मला ॥ ६ ॥

॥ भजन ॥

साईनाथ गुरु माझे आई । मजला ठाव घावा पार्यां ।
 मजला ठाव घावा पार्यां । येढनि माझ्या हृदयीं राहीं ॥ १ ॥

स्थितिपर.

॥ अभंग ॥

नाहीं कुठे गेला, हृदयीं वसला । वाटते मजला वावा साई ॥ १ ॥
 जागृत ठेवितो मज ठार्यां ठार्यां । अनेक उपायां गुरु माझा ॥ २ ॥
 दीनाचा दयाळु ऐसा नाहीं कोणी । तनु झिजवोनी गुप्त झाला ॥ ३ ॥
 आतां नाहीं भय उरले या जीवा ॥ दासीचा विसांवा सद्गुरु तो ॥४॥

॥ पद ॥

साई दर्शना जावे ऐसा विचार ही मन्मनी । नसतां नेले मज
 खेंचुनी ॥ ४० ॥ शिरडी ग्रामीं, नाना काका खा उभयां प्रेरूनी ।
 कृपा ही वहुतचि वाटे मर्नी ॥ १ ॥ संशय छेदुनि मनिचे सारे निज
 स्वरूपा दावुनी । घेतले निजपदिं मज ठेवुनी ॥ २ ॥ संत दर्शने

पूर्वी शाली होतीं त्याचें फल । बिळाले आतो नव तज घज ॥ ३ ॥
 तज आजेने तज भक्तांची सेवा घडली वरी । नितुकिंव सपनुनि
 वहु चाकरी ॥ ४ ॥ उपकृत होसी क्षणुनी सखया मुदाम्यासि
 तो हरी । तेसा गमसी पम अंतरी ॥ ५ ॥ उदारता दी कंसो वर्ण
 निवर्तते वेखरी । न दिसे कोटे तुजसी सरी ॥ ६ ॥ पतीन
 पावन ब्रीद तुला वा यथार्थ साजे वरें । काय तें वर्णाविं पावरें
 ॥ ७ ॥ नीलकंठ हा तज पदिं राहो अखंड एंगा वरा । दयाला
 देई निज किंकरा ॥ ८ ॥

॥ अङ्ग ॥

आहों तेंसे राहूँ आही सर्वकाळीं । तो साई सांभाळी आहांपती
 ॥ १ ॥ नाहीं दुसऱ्याचें आहां कांहीं काम । साईने निष्काम केले
 आहां ॥ २ ॥ निष्काम होऊनि साधुं आत्मतुष्टि । भुक्ति मुक्ति
 मुष्टीं आहां मग ॥ ३ ॥ आमुची मुमुक्षा पूर्ण करी साई । इतर
 तो देई काय आहां ॥ ४ ॥ राजे आणि रंक आहां सर्व सम
 लौकिकी तो काम नाहीं आहां ॥ ५ ॥ लौकिकी संपदा ध्याती
 सर्व जन । त्यां तृणासमान मानू आही ॥ ६ ॥ प्रारब्धे हा देह
 तो कंसाही राहो । त्याकडे न पाहों आम्हीं आतां ॥ ७ ॥ आमुचें तें
 काय एका साईपाशीं । आहीं इतरांसी नहों लीन ॥ ८ ॥ साईच्या
 आधारें मन झालों आम्हीं । विषयांची ऊर्मी मावळली ॥ ९ ॥
 परोपकाराचा काम तोही शीण । साई इच्छेवीण घडेना तो ॥ १० ॥
 त्यायाजी अहंता ती आहांसि नाहीं । घडवितो साई तेंचि
 घडे ॥ ११ ॥ माझी सहस्र धी तिला परकर्मी । अथवा अकर्मी
 योजी साई ॥ १२ ॥ स्थूल सूक्ष्म देहें जीं जीं होतीं कर्में । तीं
 सारीं अकर्में साई करी ॥ १३ ॥ आम्हास तों एका साईपाशीं

आस । तेथे सदा नास आढी करूँ ॥ २४ ॥ सर्वेश्वर मुन हा
पत्नीं निर्धार । आम्हा सवोधार साइनाथ ॥ २५ ॥ एका यादिवरी
थारूँ आम्हीं भार । स्वयुव दातार तोचि आम्हां ॥ २६ ॥ साडे
कृपा करी नीलकंठावरी । तो निज अंतरीं शांत जाला ॥ २७ ॥
॥ अजन ॥

भागणे

॥ श्लोक ॥ मंदाक्रांता ॥

जेथे तेथे दिससि मजला सहुरो सिद्ध साई ।
नाहीं नाहीं तुजाविण दुजी दृश्य भावास आई ॥
अंवे घेई पदरिं तव हा वाळ लावी स्तनाला ।
स्वानंदाचे मधुर पव दे, शांतवी ताप जाला ॥ १ ॥
॥ शार्दूलविक्रीडीत ॥

संसारीं दृढ निश्चया न ढळुं दे त्याचीच ख्याती खरी ।
सप्रेमे भजतां विवेक पदरीं चांधील तो श्रीहरी ॥
सन्मार्गीं वळवो कुर्मार्ग टळवो साई स्वताच्या करी ।
नाथाचीच कृपा निरंतर असो तुम्हां सुभक्तांवरी ॥ २ ॥
नुरली भक्तिविणेच अन्य मनिषा, हा वोधहोवो मना ।
भक्ति प्रेमविणेहि ज्ञान नलगे, हे तो जडो भावना ॥
ज्ञानानें अभिमान नित्यचि नवा, तो आड येईल कीं ।
भक्ति प्रेमहि एक वस्तुच असे, जी सौख्य देईल कीं ॥ ३ ॥

मालिनी

नपन करिल भावें साई पादावुजाला ।
आवडि तुझि सदा दे वासुदेवात्मजाला ॥
बदल सतत हें मी भक्ति तूळी करावी ।
सकल त्यजुनि भावें कांस तूळी धरावी ॥ ४ ॥

॥ केकावली ॥

प्रसन्न वदने पहा, प्रभु जराहि, दीनाकडे ।
 द्याविधि तुम्हि हो असा, सतत हाचि डंका झडे ॥
 असे सतत ऐकतां, दुरि कराल, या पायरा ।
 प्रभो, मग नसे मका, जगि दुजा खरा आसरा ॥ ९ ॥

॥ अभंग ॥

मन इच्छी हैंची नित्य तुझी सेवा । शिरढीवासी देवा साईवाका
 ॥ १ ॥ कारण जे ज्ञाले जन उद्धराया । आठबूँ त्या पायां दिवा-
 निर्णी ॥ २ ॥ नेत्रा लागो चाळा पहावे तुझे ध्यान । रंगावे हे मन
 भजनामाजी ॥ ३ ॥ लागो नित्य ध्यास तुझिया नामाचा ।
 आणिक हे वाचा काहीं न वढो ॥ ४ ॥ गजानन म्हणे ठेविलासे
 माथा । सद्गुरु साईनाथा पायांवरी ॥ ५ ॥

॥ भजन ॥

साईनाथ गुरुं माझे आई ।
 मजला डाव घावा पायी ॥

निर्धार

॥ पद ॥

देह जावो अथवा राहो श्रीगुरुपदीं माझा पूर्णची भावो ॥ धृ० ॥
 सदानन्द सुखदायक गुरुला, प्रेमभावे पूजिन त्याला ॥ १ ॥ पुजूनी
 त्यासी हृदयीं सांठविले, निजरूपीं मन गुंगची झाले ॥ २ ॥
 त्या पूर्णत्रह्या हृदयीं सांठवितां; सहजची मुक्ती मिळेचि
 तत्वतां ॥ ३ ॥ दास म्हणे त्या गुरुपदासी, अहो रात्र स्मरणा
 कावीन मनासी ॥ ४ ॥

॥ खजन ॥

साईनाथ गुरु माझे आई ।
चंद लागो तुळिये पार्या ॥

पूजोपचार.

॥ मानसपूजा ॥

॥ श्लोक ॥ भुजंगप्रायात ॥

मर्नी आणुनी ध्यान हें सद्गुरुचे ।
दिलें स्थान त्या चित्त सिंहसनाचे ।
पदीं अर्ध्य हें प्रेमवारीमनाने ।
दिलें कल्पुनी घेतलें सद्गुरुने ॥ १ ॥

दिलें चूळ टाकावया वारि हस्तीं ।
पुढे वैसवीली गुरुज्ञान मूर्तीं ।

तनू मदिली सर्व पंचामृताने ।
पुढे घातलें स्नान शुद्धोदक्षाने ॥ २ ॥

उदरि जग जयाचे वस्त्र त्या नेसावीले ।
विमल गुरु कपाळीं गंध हें लावियेले ।
उपवित् गुरुकंठीं घालुनीयां विधीने ।
परिमळयुत पुष्पे अर्पिली आदराने ॥ ३ ॥

॥ हंद्रवज्ञा ॥

नाना परीने वसनादिकार्णि ।
आच्छादुनी आणिक यूपणार्णि ।
थृद्गाहनी श्रीगुहदेव पूर्णि ।
आपाद ती देखिली कापपूर्णि ॥ ४ ॥
तेव्हां पुढे पाकरसापृताळा ।
ठेवोनियां सद्गुरु जेववीला ।
कलं सुखं घोजन सद्गुर्लं ।
पाणी दिलं आचमना मनाने ॥ ५ ॥
॥ आर्या ॥

दिथला त्रयोदशगुणी तांबुल मग प्रेमयुक्त गुत्पार्णि ।
देतां वरदकरं गुरु चढवी शिष्यास भक्तियुत पाणी ॥ ६ ॥
झाला कृतार्थ गुरुचे वरदकरे शिष्य तोषुनि स्तवन ।
थकला वेद तयाचे वाळत्वे करि करोनियां नमन ॥ ७ ॥

आरत्या.

जाऊं चला आरतीला । नमुया श्रीगुरु साईपदाळा ॥ जाऊं ॥
धू० ॥ जन हे येती पूजन करिती सुमनहार ते गळं घालिती ।
मस्तक साईपदीं नमविती ॥ कर्लनी प्रार्थनेला । वेडनी जाती
प्रसादाळा ॥ जाऊं ॥ १ ॥ हळू हळू वोलती भाषा घाटी उकले
ज्याची त्याळा नांगी । इतरां वाटवी फोलची गोष्टी । मम चित्त
भ्रम हरला । प्राहुनी साई सत्स्वरूपाळा ॥ ज्ञां च० आ० ॥ २
आळा मेघा करुं या आरती । छत्र रुप्याचे धरं साई वरती ।
उभे घालदार चवरी ढाळिती । तास झणाणे ऐका । जयजय
जय गुरु साई विलोका ॥ ज्ञां ॥ ३ ॥

॥ आरती ॥

(आरती भुवन सुंदराची या० चा०)

आरती कारिते गुरुवर्या । सच्चिदानन्द साई सदया ॥ धू० ॥ मेवं
धरिशि दिना हृदया । सकल मतिप्रल तु नेत्रि विलया ॥ कालसप
दुष्टां दंडाया । पातला भक्तां सुखवाया ॥ अहा तु ज्ञान पूर्ति तेजा ।
दिन मणि उदय पावे दूजा ॥ चाल ॥ वेदथृतिसार । उवडुनी
द्वार । ज्ञान भांडार । सुजना दावाया । येशि जगी जडयुढ ताराया
॥ १ ॥ घेडनी सद्वंशीं जनन । केले द्वैताचं हनन ॥ मुमुक्षां
दावि आत्मसदन । भवाव्यातारक तव चरण ॥ चाल ॥ भक्त
परिवार । यात्रेचा भार । शोभे महाद्वार । साई वोधसुधा प्याया ।
तत्पर असती सिद्ध घयां ॥ २ ॥ जाळिले सलिलाचे दीप । दाविली
खळां भक्ति अपुप ॥ जळतां प्रचंड तृणराशी । आज्ञापिले
इंधनासी ॥ घेडनि वैराग्याची सदसी । जर्जर करि जो पडरीशीं ॥
अतक्र्यचि झाल निगमासीं हरीहर वंदित हो ज्यासीं ॥ साई योगी
मुकुट मणी । ध्याते “हिरा” दीन रजनीं ॥ ३ ॥

॥ आरती ॥

जयजयाजि महाराज जय जय गुरुवावा साई ॥

परब्रह्म अवतार तु या शतकाच्या ठाई ॥ जय० ॥ धू०

साई साई बदतां वाचे अघ अवघें विलया ।

जाई ऐसा प्रभाव तव कीं हे सद्गुरु राया ।

नाहीं शक्ती मजला किमपी तव गुण वानाया ।

भाव धूनी मात्र आलों शरण तुझ्या पाया ॥ ज० ॥ १ ॥

हीन दीन भी पातकि मोठा तपाच अज्ञानी ।
 महणुन समर्था देइ न मजला कदापि लोटोनी ।
 आधिभौतिक आध्यात्मिक तंशीं आधिदेविक जाणी ।
 दुःख संकटे वारि समर्था कृपाकथानी ॥ ज० ॥ २ ॥

शुकाचार्य तू होऊन मागें भागवत कथियेले ।
 नामामृत तें कबीर होऊन जगता पाजियेले ।
 शिंदित येऊन भ्रम निरसाया तैल जला केले ।
 द्वय अंगुष्ठीं गंगा यमुना तीर्था दाखविले ॥ ज० ॥ ३ ॥

भावें चरणीं तव नत होतां अघटित तें घडते ।
 गांठीं असल्या दुष्कृत तेंची सुकृत झणी होते ।
 सूर्यांगमने जासे निशीला दिवसरूप येते ।
 दास गणू हा सदैव घाली तुहांस दंडवत ते ॥ ज० ४ ॥

॥ आरती ॥

भ्रमला हा जीव आतां कोणा ओवाळू । विश्वीं भरुनी उरला
 माझा नाथ कृपाळू ॥ घृ० ॥ मी गेलों सद्गुरुनाथ राउळी । राउळ
 निपालें मीच माझी माउळी ॥ १ ॥ आरती हातीं घेऊनि ठेलों उभा
 सापोरी । अंतर्दृष्टी पाहें नाथ मज माझारी ॥ २ ॥ सोहं ज्योती उज-
 जोनी आरती केली । वोधप्रभेमाजी प्रगटे साई माउळी ॥ ३ ॥
 गुल्चरणीं विश्वास धरोनि वाळ चालला । साई चरणीं समरस होऊनि
 मुक्तचि झाला ॥ भ्रमला ॥ ४ ॥

॥ आरती ॥

आरती साँईवाचा । सौख्यदानारा जीवा । चरणरजानकी । निज-
दासां विसाचा भक्तां विसाचा ॥१॥ जानुनी या अनंग । स्वस्वहारीं
राहे दंग । पुमुक्तु जना दावी । निज दोलां श्रीरंग ॥२॥ जया पनी तेजा
भाव । तया तेसा अनुभव । दाविसि दयावना । ऐसी तुळी ही पाव
॥३॥ तुपचें नाम ध्यातां । हरे संसृतिव्यथा । अगाव तव करणी माने
दाविसी अनाथा ॥३॥ कलियुगीं अवतार । सगृण ब्रह्म साक्षर ।
अवतीर्ण झालासे । स्वापि दत्त दिगंबर ॥४॥ आदां दिवसां गुह-
वारी । भक्त करिती वारी । प्रभुपद पहावयां । भवयव निवारी ॥५॥
माझा निज द्रव्यठेवा । तव चरणरज सेवा । मागणे हेचि आतां ।
तुम्हां देवाधिदेवा ॥६॥ इच्छित दीन चातक । निर्मल तोय निज-
सूख । पाजावे माघवा या । सांधाळ आपुली ही भाक ॥७॥

उपसंहार.

वालिन लोटांगण वंदीन चरण । होळ्यानीं पाहिन रूप तुऱ्हे । प्रेमे
आळिगिन आनंदै पूजिन । भावे आवालिन म्हणे नामा ॥१॥ त्वमेव माता
पिता त्वमेव । त्वमेव वंधुः सखा त्वमेव । त्वमेव विद्या द्रविषं त्वमेव ।
त्वमेव सर्वं मम देव देव ॥२॥ कायेन वाचा मनसैंद्रियैर्वा । बुध्यात्मना
वाऽनुसृतस्वभावात् । करोमि यद्यत्सकलं परस्मै नारायणायेति समर्प-
यामि ॥३॥ अच्युतं केशवं राम नारायणं । कृष्ण दामोदरं वासुदेवं भजे ॥
थीधरं माघवं गोपिकावल्लभं । जानकीनायकं रामचंद्रं भजे ॥४॥ हरि-
नारायण दुरितनिवारण परमानंद सदाशिव शंकर । भक्तजनप्रिय एंकज-
लोचन तव दासोऽहम् ॥५॥

॥ भजन ॥

साईंनाथ गुरु माझे आई।
मजला ठाव घावा पार्या॥

श्रीसाईंनाथ महिमनस्तोत्र.

सदा सत्स्वरूपं चिदानंदकंदं, जगत्संभव स्थानसंहार हेतुम् । स्व
भक्तेच्छया मानुषं दर्शयंतं; नमामीश्वरं सद्गुरं सांहनाथम् ॥ १ ॥ भवध्वांत
विध्वंस मार्त्तिष्ठमीडव्यं, मनोवागतीतं मुनिव्यानगम्यम् । जगद्व्यापकं निर्मलं
निर्गुणं त्वां, नमामीश्वरं ० ॥ २ ॥ भवांभोधिमन्नादितानां जनानां, स्वपादा-
त्रितानां स्वभक्तिप्रियाणाम् । समुद्धारणार्थं कलौ संभंवंतं, नमामी-
श्वरं ० ॥ ३ ॥ सदानिवृक्षस्य मूलाधिवात्सात्सुधास्त्राविणं तिक्तमप्यप्रियं
तम् । तदं कल्पवृक्षाधिकं साधयंतं ॥ ५ ॥ ४ ॥ सदा कल्पवृक्षस्य-
तस्याधिमूले, भवद्वाववुद्धया सपर्यादिसेवाम् । नृणां कुर्वतां भुक्तिमुक्तिप्रदं
तं ॥ ५ ॥ अनेकाश्रुतात्तव्यंलीला विलासे, स मा विष्णुते
शानभास्वत् प्रभावम् । अहं भावहीनं प्रसद्वात्मभावं, नमामी ० ॥ ६ ॥ सतां
विश्रमाराममेवाभिरामं, सदासज्जनैः संस्तुतं सञ्चमद्भिः । जनामोददं
भक्तभद्रप्रदं तं, नमामीश्वरं ० ॥ ७ ॥ अजन्माद्यमेकं परंब्रह्म साक्षात्स्वयं
संभवं राममेवावतीर्णम् । भवदर्शनात्संपुनीतः प्रभोऽहं, नमामी ० ॥ ८ ॥
श्रीसाईं श्रुपानिधेऽखिलनृणां, सर्वार्थसिद्धिप्रद । युष्मत्पाद रजप्रभावम-
तुलं, धातापि वक्ताक्षमः । सद्गत्या शरणं कृतांजलिपुटः संप्रापितोऽस्मि
प्रभो । श्रीमत्साईं परेशापाद कमलान्नान्यच्छरण्यं मम ॥ ९ ॥ सांइरूपधर
राघवोत्तमं, भक्तकामविवुधद्रमं प्रभुम् । मावयोपहत चित्तशुद्धये, चित्तया-
म्यहमअहर्निशं मुदा ॥ १० ॥ शरत्सुधांशु प्रतिमप्रकाशं, कृपातपत्रं तव
सांहनाथ । त्वदीयपादाद्यजसमथ्रितानां, स्वच्छायया तापमपाकरोतु ॥ ११ ॥

उपासनादैवत सांइनाथ, स्त्रैर्मयोपासनिना मृतमत्यम् । रथेन्मनो वे
तव पादयुग्मे, भूंगो यथाऽजे मकरदलुच्चः ॥ १२ ॥ अनेक जन्माजित-
पापसंक्षयो, भवेद्दधत्पादसरोजदर्शनात् । अमस्य सर्वानिवारयुजका-
प्रसीद सांईश, गुरो दयानिधे ॥ १३ ॥ श्रीसांइनाथ चरणामृतपूर्ववित्ता-
स्तत्पादसेवनरताः सततं च भक्त्या संसारजन्य दुरितीय विनिर्गतास्ते,
कैवल्यधाम परमसमवाप्नुदंति ॥ १४ ॥ स्तोत्रमेतत्पठेद्दक्त्या यो नरस्त-
न्मनाः सदा । सद्गुरोः सांईनाथस्य कृपापात्रं भवेद् धृवम् ॥ १५ ॥ सांईनाथ-
कृपास्त्रद्रुः सत्पद्यकुसुमावलिः । श्रेयसे च ननः शुद्धश्चै प्रेमसूत्रेण गुणिताः
॥ १६ ॥ गोविंद सूरि पुत्रेण काशिनाथा नियायिना । उपासनीत्युपाल्येन
श्री सांई गुरवेषिता ॥ १७ ॥ इति श्री सांइनाथ महिम्न स्तोत्रं संपूर्णम् ॥

—वंदन नमनाष्टकम् —

प्रहर्षिणी

विघ्नेशं गजवदनं गणेशसाइम् ।
क्रीडन्तं विविधविलास नृत्यगीतैः ।
वान्देव्याऽमृतमधु विद्यया च सार्धम् ।
वंदे त्वां स्मितमुख शारदासमेतम् ॥ १ ॥

॥ उपजाति ॥

परावरं सद्गुरु दत्तराजम् । शानेश्वरं सद्गुरुमाधिराजम् ।
उमावरं सद्गुरुसाहराजम् । कैवल्यदं राजगणं नमामि ॥ २ ॥

॥ रथोद्धत ॥

दत्तपादकमलं कमनीयम् । शानराज सुपदं रमणीयम् ।
सांईनाथचरणं स्मरणीयम् । पूजये त्रिपदमादरणीयम् ॥ ३ ॥

शार्दूलविक्रीडितम्.

संसार श्रमतम् शांतितखे मित्राय तुभ्यं नमः ।
सद्गत्या जगदात्मने च रथये नित्यं नमस्ते नमः ।
तेजःपुंजखगोल शीर्षमणये सूर्याय तुभ्यं नमः ।
लावण्योदधि मानवे भगवते नित्यं नमस्ते नमः ॥ ३ ॥

चिद्रत्नाय खगाय संविहरते दिव्यांवरे ते नमः ।
पूज्णे पुष्टिविवर्धकाय जगतो नित्यं नमस्ते नमः ।
विद्युत्कांति हिरण्यगर्भ विभवे रम्याय तुभ्यं नमः ।
आनन्दाय मरीचिने च शिरसा नित्यं नमस्ते नमः ॥ ५ ॥

आदित्याय नमोऽस्तु तेजनिधये धीशाय तुभ्यं नमः ।
लीलावुद्धि विकासकाय खलु ते नित्यं सवित्रे नमः ।
अर्कायास्तु नमो नमो द्युतिमते श्रीशाय तुभ्यं नमः ।
चिदज्ञानोदयकारकाय च नमः श्री भास्करायास्तु ते ॥ ६ ॥

सायंग प्रणिपात पुष्पस्त्रिगिर्यं भक्त्यापिता ते मया ।
प्रीत्या स्वीकुरु नाथ तामनुदिनं योगेश्वर त्राहि माम् ।
श्रीसार्वश्चिदात्म दत्तगुरवे भूयः पुनस्ते नमः ।
भूयश्चापि पुनर्नमोस्तु शतशः भूयो नमस्ते नमः ॥ ७ ॥

मंदाक्रान्ता

मंदाकिन्याः कमिव विशदं यस्य पादारविदात् ।
मंदं मंदं मधुर मकरंदं स्तुतं स्वादुगन्धम् ।
भक्त्या चास्वादितमतिमुदा साधुवृदैर्मिलिदैः ।
घंदे साइं तमचलपदं सच्चिदानन्दकंदम् ॥ ८ ॥

इति धी साइनाथवंदननमनाएकं संपूर्णम्.

प्रार्थना

हे स्वामिन् त्वरितमपावृणु प्रसीद।
भांडारं तव करुणावनस्य पुण्यम्।
संभूत्येश्वर मम धीपुरुं धनेन।
सल्लोहं परिहर धीश्व वुच्छिदैन्यम् ॥ १ ॥

धन्यता

॥ वसेततिलका ॥

(गुरुपौर्णिमेच्या वेळचे)

ही पौर्णिमा परमपुण्युतिथी विलोक्ना।
सच्छिष्य सद्गुरुस भेटति सर्व लोकां।
किंवा करोनि परमोत्सव तद्दुणातैः।
गाती, मनांत धर्मी वहु आदरातैः ॥ १ ॥

साई उदार गुरुते मजला मिळाले ।
अज्ञान तें हृदयिंचे वहु नष्ट झालें ।
मद्भाग्य थोर म्हणुनी गमते मनाला ।
तो धन्य जो निरखि सत्य तदुत्सवाला ॥ २ ॥

॥ पद ॥

(पुण्यतिथिचे वेळचे)

पुण्यतिथी दिवस आज । उदया पावला ॥
म्हणुन चिर्ति ध्याईयलै । साईं पावला ॥ धृ० ॥
अश्विनिची दशमि शुद्ध । वार मंगळ ।
साई गुरु पदाकीता । नित्य मंगळ ॥
देह ठेवि साईनाथ । शिर्डी मस्तिश्च ।
भक्तसंघ प्रेमभरै । चरण पूजिती ॥
भक्तिहीन नीळकंठ । लाविला पदी ।
भक्तप्रेम पाहतांचि । नमि न मावला ॥ पुण्य० ॥ १ ॥

प्रद.

धन्य धन्य हा दिन आजिचा ॥ हो धन्य धन्य हा ॥ १० ॥ आगम-
तांके कर्म आपुल्या या । कमळ नयन जगतात भेटला मज साचा ॥ धन्य
धन्य हा० ॥ १ ॥ महापुनित तें तट गोदेचें । शिर्फी खणती ज्या प्रामातें ।
निवास स्थल तें गुरुरायाचें ॥ जेथ वसे साईनाथ । विसावा सम जीविचा
॥ धन्य० ॥ २ ॥

-कृष्णार्पण-

॥ आर्या ॥

कृष्णार्पण होवो हैं, सुखदायक गोड बोल बालाचे ।
करदूय जोडूनि विनती, पुरवो लडिवाल कृष्ण बालाचे ॥ १ ॥

॥ अजन ॥

साईनाथ गुरु माझे आई ।
मजला ठाव घावा पायी ॥ १ ॥

येत्या रामनवपीच्या उत्सवाचा कार्यक्रम,

साळावळप्रगांगे श्रीसहितदानंद, सदुरु आशुनिक संतवृद्धासाठी समर्थ
श्री साईबाबा (संस्थान शिर्डी तालुके कोपरगांव, जि. नगर) यांचा श्रीगम-
जपतीचा उत्सव ता. २१ एप्रिल सन १९२६ इ. चैत्र शुक्लपक्ष ०
शके १८४८ रोजी शिर्डी येथे होणार आहे, तरी समर्द्दाच्या भक्त मंडळीनी
व भोक्तेच्यु जनांनी तिजहिनार्थ महाराजांच्या पवित्र चरणाचे दर्शनासाठी व
तीर्थभस्तादासाठी आपल्या मित्रमंडळीसह वश्वरूप येण्याचे करावे, करावे.
संगट्यार ता. २०-४-२६ चैत्र शु ॥८ श्रीची स्थापना, दुपारी कीर्तन.
दुधकार ता. २१-४-२६ जन्मोऽसव, अभिषेक, ब्राह्मण भोजन, काठयाची
व रथाची मिरवणूक.

दुधकार ता. २२-४-२६ महांच्या कुस्त्या, रात्री दादकास व कीर्तन.
शुक्लवार ता. २३-४-२६ रात्री कीर्तन व पालखीची मिरवणूक.
गणिवार ता. २४-४-२६ काळा व तीर्थप्रसाद.

सर्व मंडळीच्या तके सर्व संहांचा चरणसज्ज,

दासमण्.

अःत्याची विनंति

ज्यांचे कडून या मासिकाची शके, १८४७ ची वर्गणी अजून आलेली
ती स्पांनी ती कृपा करून लवकर पाठविण्याची तजवीज करावी व शके
१८४८ चे साळासाठी ज्यांना मासिक सुरु ठेवण्याचे असेहा त्यांनीही
ग्रामी वर्णणी मनिआईरीने ही जाहिरात पहातांच पाठवावी. ज्यांचे कडून
शिविर चैत्र अखेरपर्यंत वर्णणी येणार नाही त्यांजला अंक सुरु ठेवण्याची
ची इच्छा समजून अविक चैत्राचा अंक बही. पी. ने पाठविल जाईल.
गत ब्लॅ. पी. परत करून मासिकाचे फंडास कोणीही खर्चात घालणार
गाही अशी उपेद आहे.

शिवाय या अंकाची पृष्ठे ४० चे ऐवजी ४८ शाळी आहेत तितकी
टोल अंकांत कमी केली जातील,

आत्मबोध-जन्मात्मक अंक.

येत्या एवजारोपणाचे दिनशी इष्टांते श्रीनाथमहाराजांच्या उद्घोषणा
वाचे दिनशी (ता. १३-४-२६ रोजी) प्रसिद्ध होईल. सदर अंकान
श्रीनाथांच्या सागकाळीन व्रद्धीभूत व विवाहान विवृति श्रीराजनाथ
महाराज, श्रीपरमहंसमहाराज नाशिक, श्री. भोडीवुवामहाराज पुढुसकर,
श्रीराहनाथमहाराज, श्रीगोविंद महाराज सोनगार, श्रीउषामनीमहाराज
साकोरी इत्यादिकांची कोट्योसह त्रोटक चिन्हां देखाचा आमचा चिन्हार
आहे. आतांपर्यंत खालील लेखांनी लेखांचें अभिव्यक्त दिले आहे व
कांहीचे लेख आलेही आहेत.

कै. रा. व. जस्टिस कीर्तने (अंवतार-हस्य), श्रीमंत सरदार किंवे-
साहेब, श्री. चिं. वैद्य, श्री. स. वा. हुदलीकर, श्री. बाबूगकर, श्रीमंत सौ.
कमलाबाईसाहेब किंवे इ.

हे कार्य अतिशय खर्चांचे आहे. हाळीच्या अंकापेक्षां जदक जवळ दृष्ट
पाने, सुदर, गुळगुळीत, जाड, देशी कागद व निरनिराळ्या शाईत कोदी
इतके असून तो वर्गणीदारांस मिळेल. वार्षिक वर्गणी ट. ख. सह तीन
रुपये, बही. पी. खर्चे ८३ निराळा. तरी नवीन होणाऱ्या वर्गणीदारांनी
अशी संधि घालवू नये. इतरांस कोळ हाच फुटकळ अंक १२ आणे,
ट. ख. ४ अणे. चालू वर्षी जाहिराती घ्याव्यात अंत मंडळाने ठरविल्यानुके
जाहिराती देणारांनी त्वरा करावी. आत्मबोधाचा खप शहरापासून तो
धगदी लहान खड्यांतही असल्य मुळे प्रसिद्ध चे कार्य अरदी अल्प वेतव्यात
होईल. जाहिरातीच दर समक्ष अथवा पत्रदूरे.

चिटणीस:—श्रीनायकर्य-प्रवतक-मंडळ, सरस्वती-निकेतन,
इंदूर ढावणी.

हे पुस्तक श्रीलक्ष्मीनारायण छापखाना, ३६४ ठाकुरदार, मुंबई

येथे अनंत आत्माराम मोरमकर यांनी छापून

रा. आ. तर्खड यांनी ५ रोट मार्टिन्स रोड, वांद्रे येथे प्रसिद्ध केले.